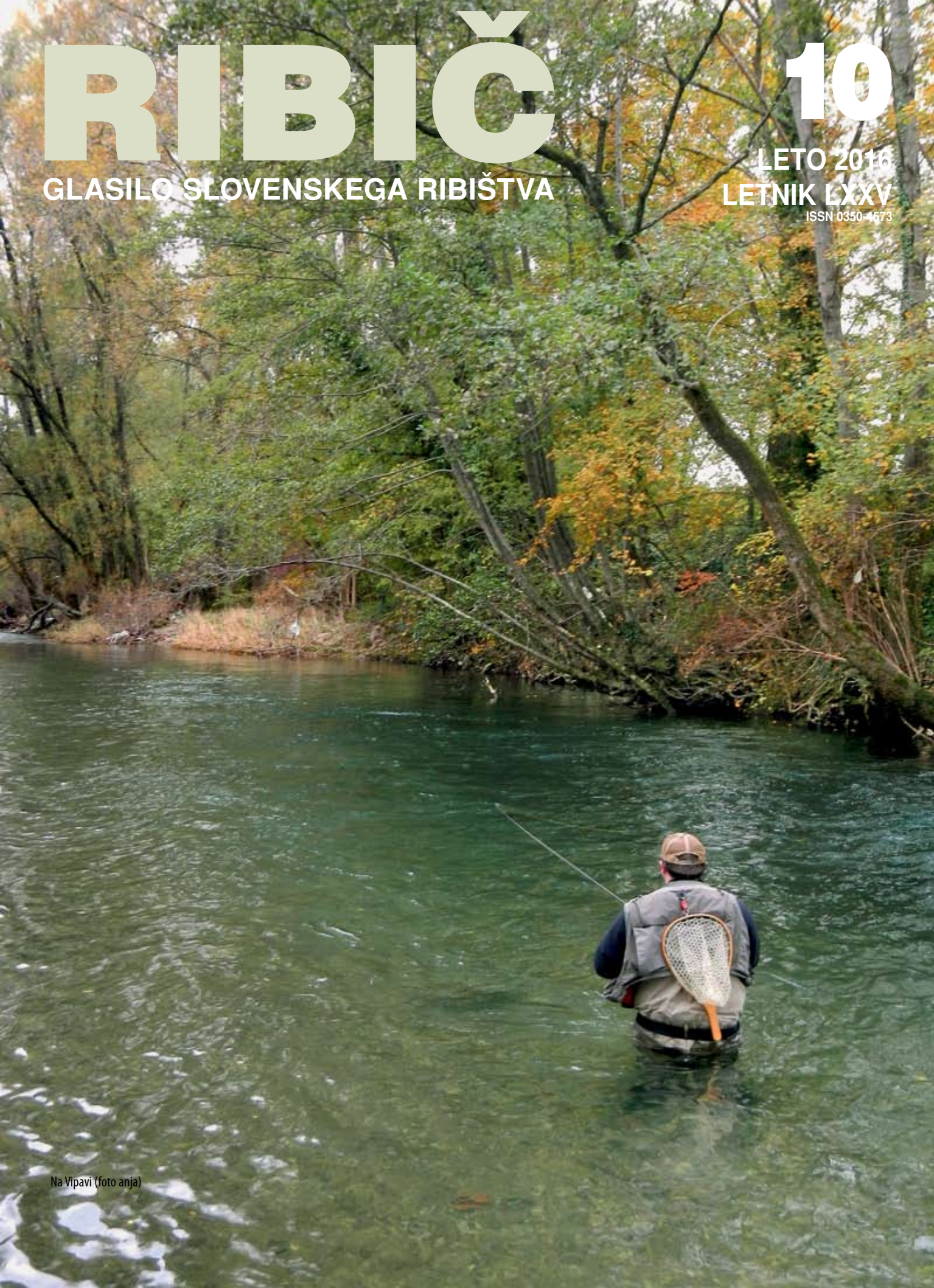

RIBIČ

10

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2016
LETNIK LXXV
ISSN 0350-4673

Simbolično spuščanje kečig in sulcev v Savo in Muro

Odgovor na članek, objavljen v glasilu *Ribič*, 9/2016

Članek dr. Metke Povž, objavljen v *Ribiču*, 9/2016, na strani 24, kaže na očitno pomanjkanje podatkov pri avtorici, posebno pa poznavanje stanja v sladkovodnem ribištvu v naši ljubi državi. Če se spotika ob dogodke v dveh družinah, pač ne morem ostati brez besed.

Spoštovana dr. Metka Povž, saj ne bi bilo nič narobe, če bi zapisali, da smo sulce simbolično vložili v RD Straža Sava. Dobro bi bilo prej pogledati RGN, kaj nam nalaga glede vložkov sulca v Savo (sulci so bili iz kvote obveznih vložkov), da smo mero sulca sami povečali na 90 cm, pa še bi lahko našteval. To, da pride ministrica in v vodo izpusti sulca – ja, kaj pa je s tem narobe? Politik samo na tak način vidi, kaj pomeni gospodarjenje z vodo, da ne prodajamo samo dovolilnic za ribolov (v očeh države smo ribiške družine samo vir dohodka). Od kod potem lahko vzamemo sulca za vložek in zakaj jih potem ribogojnice ne hranijo z živo ribo? V kakšno reko nasujejo tone v ribogojnici vzgojenih postrvi (hranjenih z briketi), da lahko prodajo na tisoče dovolilnic in vse je v redu, ker pač niso imeli »simbolnega« vlaganja teh rib. Očitno to še tolerirate, zgražate pa se zaradi desetih sulcev, ki smo jih tako vložili. Očitno tudi Zavod za ribištvo po vašem ni preveč strokovna institucija, sulci so namreč iz njihove ribogojnice. Sulci so markirani in točno vemo, kje smo jih izpustili in imamo podatke tudi, kje so nekatere ujeli in koliko so zrastle (očitno so si znali poiskati hrano).

Očitno ste spregledali še en »simbolični« vložek, in sicer za Dan ribičev

2015, ko smo prav tako v Savo skupaj s predstavniki elektrogospodarstva – objavljen je bil tudi župan, prisostvovala je velika množica mimoidočih na pešpoti ob Savi –, vložili kar nekaj potočnih postrvi zato, da bi javnost seznanili in predramili, da je Sava živa, da so v njej ribe in da je treba za to skrbeti, ne pa vanjo odmetavati smeti ali spuščati odplak. Ampak očitno smo spet samo zabavali ljudstvo in sebe, ker po vaše ni koristi od takega početja. Veliko družin

komaj preživi leto zaradi koncesnine in dragih vložkov rib, ki jih moramo vlagati. Statistika ulova pa kaže, da ne ulovimo niti 20 % tistega, kar vložimo, poginjenih rib pa tudi nismo našli. Če nekemu riba poskoči in zato pade v vodo, seveda ni prijetno (za ribo), ampak potem vas prosim, pridite in nam pokažite, kako to naredi strokovnjak. Tudi mi bi raje vlagali ribe iz sonaravne vzreje (potočnico in lipana tudi sami tako vzrejamo), žal sulca ne smemo, vseeno pa nas »olupijo« z zarodom potočnice, ki naj bi bila donavska, po 16 ali 17 evrov za kg. Količnik preživetja mladice, starosti 1+, pa vam je tako ali tako znan. Imate kakšen strokoven nasvet tudi za državne institucije, da nam ne bi nalagale več takih vložkov?

Lep pozdrav!

Dušan Pečnik,
predsednik RD Straža Sava

Foto: I. Holly

IZBERITE SI NAJUSPEŠNEJŠI DAN ZA RIBOLOV

NA OSNOVI HERSCHLOVEGA VREMENSKEGA KLJUČA VAM SVETUJEMO NAJPRIMERNEJŠE DNI ZA USPEŠEN RIBOLOV:

2016	●	☾	○	☾	●																											
OKTOBER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
SALMONIDI	○	○	◐	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	○	○	○	○
CIPRINIDI	△	△	△	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲
2016	●	☾	○	☾	●																											
NOVEMBER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
SALMONIDI	○	○	◐	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	◑	○	○	○	
CIPRINIDI	△	△	△	△	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲

LEGENDA: SALMONIDI ● DOBER ULOV ◐ SREDNJI ULOV ○ SLAB ULOV CIPRINIDI ▲ DOBER ULOV ▲ SREDNJI ULOV △ SLAB ULOV

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izjaha vsak prvi teden v mesecu, razen številki
1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134,
1000 Ljubljana.

Telefon:
uredništvo:
(01) 256 12 97
tajništvo:
(01) 256 12 94
041 738 849
telefaks:
(01) 256 12 95
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:
Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si
sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si
tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si
računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si
uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
odgovorni urednik:
Igor Holy

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Jože Kuzma

Člani:
Miran Habe, Borut Jerše,
Robert Skrbinek, Jože Vrhunc

ČASOPISNI SVET:
predsednik:
dr. Tomo Korošec

Člana:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Marjetka Šivic

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se
od glasila obračunava davek na dodano vrednost

Naklada: 11.100 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

PISMA BRALCEV

- Simbolično spuščanje kečig in sulcev v Savo in Muro**
Dušan Pečnik 282
Izberite si najuspešnejši dan za ribolov 282

OHRANIMO NARAVO

- Kožbanjšček in njegove ribe včeraj, danes, jutri**
Matija Radovanović 284
Slivniško jezero (1. del)
Milan Štraus 286

DELO RIBIŠKE ORGANIZACIJE

- Poletna šola ribolova**
Peter Solar 288

RIBIŠTVO

- Nove kožne bolezni šarenk vznemirjajo ribogojce
po svetu**
Prof. dr. Vlasta Jenčič, dr. vet. med. 290

NE SPREGLEJTE

- Zacetek projekta Ujemite naravo!**
*Marijan Govedič, dr. Miroslav Žaberl, Aleksandra
Lešnik, Zoonko Furman, Igor Miličič in Mladen
Kotarac* 292

JUBILEJI

- Sedemdeset let organiziranega ribištva v Velenju**
Milena Krstič - Planinc 294

ALI JIH POZNAMO

- Kratko, a sladko!**
Jure Ušeničnik 296

REPORTAŽE

- Na meji verjetnega**
Dr. Jože Ocvirk 299

ČUDOVITI RIBIŠKI DNEVI

- Lahkotno ob vodi**
Lenart Levičar Bahtijari 302

SVETOVNA PRVENSTVA

- Ni se izšlo po načrtih**
Jože Šmejc 306
Letos v Španiji, naslednje leto v Sloveniji
Borut Jerše 307

MEDNARODNA PRVENSTVA

- Še en uspeh slovenskega muharja**
Drago Ornik 307

SREČANJA

- Ribiški car RD Ptuj je postal Roman Planec**
Stane Žitnik 308
Nočna somijada na ribniku Črnelo
Tomaž Lavrič 308
Tekmovanje za ribiškega carja
Robert Preglau 308
Ribiško tekmovanje vojnih veteranov Ptuj 2016
Stane Žitnik 309
IZ RIBIŠKIH DRUŽIN
Obeležili smo dan slovenskih ribičev
Jernej Košir 309
Mladi ribiči so taborili
Jure Ušeničnik 310

- Organizirali tretji tabor mladih ribičev**
Nejc Weiss 313

EN DAN Z RIBIČI

- Na prazniku s tržiškimi ribiči**
Nace Nouvel 314

MUHARSKI KOTIČEK

- O muharskih vrvcih**
Tomaž Modic 317

OBVESTILA

- Razpis za delovno mesto poslovni tajnik RZS**
Dr. Miroslav Žaberl 318

V SPOMIN

- Marjan Korže** 318
Evgen Vida 318

RIBIČI KUHAJO

- Ribji brodet in postrv s parmezanom**
Borut Jerše 319

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Prosimo vse dopisnike, ki svoje prispevke pišete na osebnih računalnikih, da jih, če je le mogoče, pošiljate po e-pošti glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si, originalni izpis prispevka pa z običajno pošto na naslov uredništva. Na isti naslov lahko pošljete tudi disketo s prispevkom in priloženim izpisom.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu. Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča, skladno s programsko zasnovano.

Uredništvo

Kožbanjšček in njegove ribe včeraj, danes, jutri

Odgovora na odgovor Zavoda za ribištvo Slovenije, objavljen v Ribiču, 9/2016

Kot soavtor članka in gospodar RD Soča Nova Gorica (v nadaljevanju RD Soča) se moram odzvati na pisanje Zavoda za ribištvo (ZZRS), posebno zato, ker meni in RD Soča v njem očita stvari, ki ne držijo. Odgovoril bom le na očitke, ki se nanašajo neposredno name, na delo odlovalne ekipe in druge dejavnosti RD Soča. Morebitne odgovore na preostale navedbe Zavoda prepuščam soavtorici članka dr. Metki Povž.

Namen članka Kožbanjšček in njegove ribe včeraj, danes, jutri je bil na poljudnoznanstven način širši javnosti predstaviti pomembnost manj znanih in ogroženih ribjih vrst, ki naseljujejo potok, ter obenem poskusiti ozavestiti javnost o pomembnosti varstva le-teh pred marsikdaj preveč radikalnimi gradbenimi posegi v vodotoke. Kot gospodar RD Soča sem želel ob posegu v vodotok s tem prispevati svoj delček k obvarovanju predvsem ogroženih populacij rib v potoku. Ozaveščanje javnosti o vplivu posegov na vodotoke je namreč edini inštrument, ki ga imamo ribiške družine kot koncesionarji za upravljanje z ribiškimi okolišmi. Strokovna mnenja o primernosti posegov so v domeni strokovnih inštitucij, konkretno Zavoda za ribištvo in Zavoda RS za varstvo narave. Zaradi pomoči pri pripravi članka in njegove večje teže sem k sodelovanju povabil dr. Metko Povž, ki je med širšo slovensko javnostjo, predvsem ribiško, najbolj prepoznavna oseba in najbolj produktivna publicistka s področja riboslovja. Zahvaljujem se ji, da si je vzela čas za udeležbo na delovni akciji RD Soča ter izkazano pomoč pri določanju ribjih vrst in pripravi članka.

Interventne odlove mora RD izvesti pred posegi v vodotok, ki bi lahko ogrozili ribji življenjski cikel. Odlov in preselitev rib na ogroženem delu Kožbanjščka smo opravili po obvestilu izvajalca del, družbe Hidrotehnik. Slednji mi je obvestilo z dokumentacijo posredoval 16. oktobra 2015 na e-naslov. Njegova vsebina negira trditve ZZRS, da je bil poseg načrtovan na le 300 m dolgem odseku (stran 247, 2. odstavek). Prav tako negira zapis ZZRS, da so gradbena dela zajemala le ureditev brežine (stran 246, 1. odstavek). Zavarovanje brežine je bilo predvideno po odstranjevanju naplavin

Program predvideva odstranitev naplavin in odprtje pretočnega profila Kožbanjščka pod vasjo Hruševlje. Tu je v pretočnem profilu več nanosov na skupni dolžini cca. 400 m. Naplavine zapirajo pretočni profil in jih je potrebno čim prej odstraniti iz pretočnega profila ter polovico naplavin odpeljati na ustrezno deponijo, drugo polovico pa premetati v erozijske zajede na brežinah.

Slika 1 (Vir: Hidrotehnik, izvleček programa del, stran 7/21, prejeto po e-pošti 16. oktober 2015)

(Hidrotehnik, interni podatki, prejeti po elektronski pošti, 16. oktobra 2015). Prilagam kopijo besedila iz obvestila o načrtovanih delih in priloženo zračno sliko območja z označenim odsekom načrtovanih del (slika 1 in 2). Poudariti moram, da so odnosi med Hidrotehnikom in RD Soča zelo korektni in ribiči z njim nikoli nismo imeli težav. Po našem vedenju je tudi vedno imel vsa potrebna soglasja strokovnih inštitucij.

Dr. Metka Povž ni sodelovala pri izvedbi interventnega odlova, kot navaja v odgovoru ZZRS. (stran 247, 2. odstavek). Interventni odlov in preselitev je izvedla odlovalna ekipa RD Soča, sestavljena iz vodje odlova, gospodarja in štirih članov RD. Dr. Povževa je bila le opazovalka.

Vse prisotne na interventnem odlovu nas posebno bolijo obtožbe, da smo s svojim ravnanjem povzročili škodo na populaciji primorske podusti. ZZRS v odgovoru večkrat navaja razdaljo 1000 m, ki smo jo zapisali v članku. RD Soča žal ne poseduje naprav za merjenje razdalje, zato je zapisanih 1000 m subjektivna ocena razdalje. Izlovili smo del potoka,

kjer so kasneje potekala dela ter varnostni pas dol- in gorvodno. Dolvodno je obsegal dva tolmuna, kjer bi bilo po našem mnenju zaradi kaljenja vode na območju del ogroženo življenje rib. Gorvodno smo do konca izlovili daljši tolmun, katerega zadnja tretjina je segala v območje del. Po naši oceni bi ribe iz tega tolmuna brez takega ukrepa lahko neovirano prehajale dolvodno na območje del, kjer bi bile izpostavljene škodljivim dejavnikom. Dejanski obseg odlova je bil torej označeno območje del ter približno 100 m dolvodno in približno 100 m gorvodno (Ribkat, 2016). Zakaj bi RD interventni odlov izvajala na predelu, kjer ni bilo grožnje za ribe ter si tako delala nepotrebne stroške in izgubljala čas, res ne vem. Poudariti je treba tudi, da **smo večino primorskih podusti, predvsem odraslih osebkov, ujeli na območju del**, le dva primerka dolvodno in dva mlajša primerka gorvodno od območja del. Vseh ujetih in preseljenih osebkov te vrste je bilo petnajst (Ribkat, 2016). Po odlovu smo RIBE v hidrobionu s kisikom preselili približno 1,5 km dolvodno (Ribkat, 2016)

Zračna slika območja z označenim odsekom načrtovanih del (Vir: Hidrotehnik, izvleček programa del, stran 8/21, prejeto po e-pošti 16. oktobra 2015)

Stanje del na območju posega po delno opravljenih delih 8. novembra 2015 (foto: M. Radovanovič)

v odsek potoka z dobro ohranjenim naravnim stanjem. Za tolikšno oddaljenost od mesta posega smo se odločili zato, ker negativni vplivi kaljenja vode na taki oddaljenosti od mesta posega niso več izraziti. Kar zadeva lastno presojo tveganja za ribe, ob interventnih odlovljih vedno ravnamo na podoben način. Zaradi morebitnih izboljšanj izvedb interventnih odlovljev in preselitev bi bilo tudi za druge RD zaželeno, da bi ZZRS o tej tematiki pripravil strokovne smernice ali seminarje.

Nikakor se ne strinjamo, da je vzrok za ugotovljeno zmanjšanje populacije primorske podusti po izvedbi del na obravnavanem odseku naš poseg preselitve rib iz tega območja. **Brez interventnega odlova in preselitve bi bile namreč ribe neposredno izpostavljene negativnim dejavnikom posega v strugo.**

RD Soča in jaz kot vršilec funkcije gospodarja RD smo bili vedno pripravljene na sodelovanje in pomoč Zavodu za ribištvo. Glede na sicer korektno sodelovanje RD Soča z Zavodom za ribištvo me tudi žalosti ostrina tona, s katerim smo bili, ne da bi nas Zavod povprašal za naša dejstva, obtoženi, da smo povzročili škodo na ribji populaciji v Kožbanjščku. Čudi me tudi, da se pod tako hude obtožbe nihče ni podpisal z imenom. Kljub vsemu se bom tudi v prihodnje še vedno zavzemal za korektno odnose z Zavodom, ki so bili s temi obtožbami žal nekoliko načeti.

Upam, da je prispevek Kožbanjšček in njegove ribe včeraj, danes, jutri poleg Zavoda za ribištvo naletel na odziv tudi med drugimi bralci glasila Ribič. Moj namen je bil širši javnosti ponuditi zavedanje, da so vse ribje vrste kljub

morebitni neprivlačnosti za ribolov vredne primerne varstva. Primorska podust je zaradi svoje ogroženosti, ki jo je v odgovoru zelo lepo opisal ZZRS, zagotovo ena takšnih. Moja želja je, da bi bili nekoč v prihodnosti **tako redko in ogroženo ribjo vrsto po vrednosti sposobni postaviti pred makadamsko pot, ki vodi do nogometnega igrišča** (stran 247, 2. stolpec, 7. odstavek).

*Matija Radovanovič,
gospodar RD Soča*

Viri:

– Hidrotehnik. Obvestilo o načrtovanih delih in izvleček programa del (interni podatki, prejeto po elektronski pošti 16. 10. 2015)

– Ribkat (Ribiški kataster), 2016

Nisem se mislila oglasiti na komentar Zavoda za ribištvo Slovenije (ZZRS) v 9. številki Ribiča, predvsem zato ne, ker pod vsebino ni podpisan avtor prispevka, ampak kar ves ZZRS. Očitno so avtorji prav vsi javni uslužbenci Zavoda, od ribogojcev do direktorja.

Glavni avtor s strani Zavoda za ribištvo Slovenije komentiranega prispevka Matija Radovanovič (in ne jaz kot navaja Zavod) komentira pisanje Zavoda s svojega stališča, zato se oglašam glede preostalih točk.

Ad 1. V omenjenem prispevku (Ribič, 3/2014, str. 4) piše:

Citat: Lani smo v okviru terenskih vzorčenj Zavoda za ribištvo Slovenije v porečju Reke, pritok Idrije, odkrili populacijo rib, ki bi lahko pripadala vrsti primorska podust (Protochondrostoma genei). Laboratorijske meritve in podrobne morfološke analize osebkov so sum potrdile: gre za eno največjih najdb primorske podusti v Sloveniji.

Torej ne piše, da je bila najdena v samem Kožbanjščku.

Ad 2 in 3: Priznam napako, Reka je

res pritok Idrije in ne obratno. In res je, da smo ujeli več donavskih podusti in ne eno samo.

Ad 6: ZZRS naj prebere spodaj citirani zadnji stavek izvlečka raziskave avtorice P. Marinšek (2013). Rezultat raziskave niti ne dokazuje niti ne zanika obstoja mreniča v Sloveniji.

Citat: Kljub navedbam literature nismo prepoznali nobenega B. caninus, kar zahteva nadaljnje raziskave.

Torej bo treba še marsikaj raziskati glede te vrste v Sloveniji. Dokler ne bo jasno dokazano, da v Sloveniji ne živi, bom to ribjo vrsto pisala vedno, kadar se bo vsebina nanašala na vodotoke jadranskega povodja.

Ad 7.: Potočni glavoč, potočni kapič, kapič ima še nekaj lokalnih imen, najpogosteje se uporablja kar kapič. Glede na to, da je prispevek namenjen širši javnosti in je vsebina napisana poljudno, so po mojem vedenju take svoboščine dovoljene.

Ad 8: Zakaj v članku ni navedenega vira o vrstnem sestavu v Kožbanjščku? Vir so bili vendar terenski podatki in

informacije lokalnih ribičev! Morda bi bilo dobro, da bi ZZRS pomislil, da nacionalna baza podatkov (BIOS, RIBKAT) ne vsebuje vsega, kar je znanega o prisotnosti posameznih ribjih vrst v Sloveniji. Malce bo treba še povprašati lokalne ribiče in vse, ki jih prav tako zanimajo ribe, čeprav niso ribiči. Kajti prav neverjetno je, kaj vse človek izve od domačinov na terenu.

Ad 9: Za posamezne najdbe primorske podusti niso navedeni viri. Članek je poljuden, zato ni obvezno navajati virov, predvsem pa ne na tak način, kot jih navaja ZZRS. V njegovem odgovoru je od desetih navedenih virov polovica nedostopnih bralcem revije Ribič in drugim zainteresiranim, ker so navedeni kot **interni podatki**.

Pa še to, v Vipavi sami je kar nekaj primorske podusti, sama imam celo fotografije iz let 2003 do 2006. Verjetno bi primorsko podust s sistematičnimi raziskavami popisali v še marsikaterem neraziskanem vodotoku v jadranskem povodju.

Metka Povž, prof. biol.

Slivniško jezero (1. del)

Po katastrofalni poplavi Savinje s pritoki leta 1954 je takratno vodno gospodarstvo pristopilo k intenzivnim študijam izboljšanja poplavne varnosti in oskrbe industrije celjske regije s tehnološko vodo. Z Vodnogospodarskimi osnovami povodja Savinje iz leta 1960 je bila načrtovana gradnja niza umetnih akumulacij in leta 1969 so stekli prvi pogovori med Železarno Štore, Skupščino občine Šentjur pri Celju ter Splošno vodno skupnostjo Savinja – Sotla o gradnji zadrževalnika Tratna. Z gradnjo so pričeli leta 1972 in je trajala vse do 27. novembra 1976, ko so pregrado predali njenemu namenu. Za njo je nastalo umetno Slivniško jezero. Ob takrat načrtovani obratovalni koti je obsegalo 860.000 m², njegova globina pa je segala tja do 14 m. Pregrado so zgradili za potrebe tehnološke vode Železarne Štore in kot zadrževalnik poplavnega vala, sočasno pa bi se na akumulaciji razvijalo tudi ribištvo in rekreativni turizem.

Že ob gradnji Tratne pa so načrtovali tudi izgradnjo pregrade na potoku Ločnica v Lipovcu. Prostornina tega zadrževalnika (Lipovškega jezera) bi znašala 13 milijonov m³ in bi bila cca. 5 krat večja od Slivniškega jezera. Akumulacija bi služila za izravnavo voda padavinskega območja, Slivniško jezero pa bi obratoval kot pretočni zadrževalnik s stalno koto vode. Načrt izgradnje so zaradi finančne zahtevnosti projekta opustili (preložili?).

Ščasoma so nastajali najrazličnejši projekti urbanizacije in izkoriščanja Slivniškega jezera. Ti so večji del, na škodo lokalne skupnosti in v dobrobit narave, ostali le na papirju. Od množice načrtovanih dejavnosti se je do danes na jezeru ohranilo in razvijalo le ribištvo. RD Voglajna je že ob polnjenju zadrževalnika z vodo pristopila k intenzivnem vlaganju limnofilnih vrst rib, 30. marca 1978 pa ga je odprla za športni ribolov. Po pisnih virih so v obdobju 1976 do 1984 povprečna letna vlaganja znašala 9.527 kosov oziroma 6.290 kg rib. Rezultat dolgoletnega dobrega gospodarjenja z jezerom je naraščajoči obisk domačih in tujih športnih ribičev.

Vzhodni del Slivniškega jezera, vključno z izlivnim delom Ločnice in Drobinskega potoka, je RD leta 1976 prostorsko opredelila kot drstišče rib. Leta 1991 pa je RD in takrat sodelujoča družba RTG ta prostor zaščitila kot ihtiološki ter ornitološki rezervat. Obsegal je cca. 40 ha vodnih in obvodnih zemljišč, ki so bila izločena iz ekonomske, rekreativne ter druge rabe. Iz biološke inventarizacije leta 1993 je razvidna prisotnost 119 vrst ptic ter 32 vrst rib, piškurjev, rakov, žab in školjk. Sodim, da je pestrost favne in flore od takratnega beleženja še bogatejša. Nujno bi bilo izvesti celovite biološke raziskave in ta svojstven biotop tudi formalno trajno zavarovati z medobčinskim odlokom (Občina Šentjur, Občina Šmarje pri Jelsah).

Tehnični podatki pregrade Slivniškega jezera

Tratna sodi med visoke pregrade nasutega tipa, zgrajena je iz naravnih materialov in ima naslednje tehnično – tehnološke značilnosti:

- kota krone pregrade: 296.50;
- kota prelivnega objekta – varnostnega preлива: 293.70;
- kota maksimalne gladine jezera: 295.00;

Slivniško jezero

- višina nad terenom: 14.50 m;
- gradbena višina: 17.20 m;
- dolžina krone pregrade: 81.00 m;
- širina krone pregrade: 3.00 m;
- naklon pregrade na vodni strani: 1 : 2,2;
- naklon pregrade na zračni strani: 1 : 1,75;
- prelivni objekt (Q): 57 m³/s;
- talni izpust premera 1.000/700 (Q): 4.30 m³/s;
- volumen akumulacije na koti 295.00: 4.000.000,00 m³;
- volumen akumulacije na koti 293.70: 3.000.000,00 m³;
- volumen akumulacije na koti 292.70: 2.500.000,00 m³;
- padavinska - vodozbirna površina: 29.80 km²;
- površina jezera (na obratovalni koti): 840.000 m²;
- v pregrado vgrajeni material: 6.150 m³ glina, 17.525 m³ glina – grušč, 2.702 m³ filter – prod, 14.600 m³ kamnita obloga;
- ribje steze med spodnjo in zgornjo gladino vode nima.

Namembnost Slivniškega jezera

Namembnost zadrževalnika je bila opredeljena ob njegovi izgradnji. Se je pa skozi

čas spreminjala prioriteta njegove rabe. Ta izrecno sicer ni nikjer določena in jo prisotni deležniki podrejajo svojim interesom. Ne glede na te interese pa jezero ostaja namenjeno:

- zadrževanju visokih – poplavnih voda padavinskega območja;
- ohranjanju pestrosti in številčnosti domorodnih prostoživečih vrst živali ter rastlin;
- bogatenju sušnih pretokov Voglajne in oskrbi tehnološke vode za metalurške procese družb v Štorah prek črpališča Opoka;
- športnemu ribolovu in rekreativnemu turizmu;
- energetski izrabi pretočnih voda skozi malo hidroelektrarno Tratna.

Skozi zgodovino so zainteresirane fizične in pravne osebe večkrat izpostavile ter tudi načrtovale gradnjo novih turističnih (gostinskih in nočitvenih) objektov. Brez teh dolgoročno ne bo mogoče razvijati turizma. Zaradi ekološke občutljivosti Slivniškega jezera pa bo potrebno tovrstne objekte umeščati na njegovem obrobju in pri tem smiselno povezati obstoječe kmetije, kjer so že zametki turistične dejavnosti.

Ribe, raki, piškurji, školjke in žabe Slivniškega jezera ter pritokov

Pred letom 1976 sta v prostoru med Grobelcami, Lipovcem in Tratno vijugala Drobinski potok ter Ločnica z manjšimi pritoki, po njuni združitvi pa Voglajna. Naseljevale so jih reofilne in oligoreofilne vrste rib. Po ohranjenih zapisnikih intervencijskih odlovov in statistiki ulova se za tisti čas v potopljenem delu Voglajne beleži prisotnost 28 vrst rib, piškurjev, rakov, žab in školjk. Z nastankom približno 86 ha velikega zaprtega vodnega sistema pa so se bistveno spremenili biotični in abiotični dejavniki, ki so pogojevali spremembo biocenoze in s tem ihtiofavne. Prvotne reofilne in oligoreofilne vrste rib so z vlaganjem zamenjale limnofilne. Žal ihtiološke inventarizacije jezera (Zavod za ribištvo Ljubljana 1978/79, 1983/84) niso

Vzhodni del Slivniškega jezera, kjer je bil in bo mogoče nekoč spet naravovarstveni rezervat.

izkazale celovitega stanja vrst in populacij rib. Vsi novejši podatki pa izvirajo izključno iz zapisnikov intervencijskih ter gojitvenih odlovov pritokov in v zapisniku vlaganj ter statistike ulova rib v jezeru.

Na osnovi dostopnih verodostojnih pisnih virov, mnenja gospodarja ribiške družine Janka Plahute in osebnega spremljanja stanja ocenjujem prisotnost naslednjih vrst piškurjev, rib, rakov, žab ter školjk:

piškurji (*Petromyzontidae*):
• donavski piškur (*Eudontomyzon vladkovi*): prisoten je v Drobinskem potoku in Ločnici, za jezero ni podatkov.

Postrvi (*Salmonidae*):

• potočna postrv (*Salmo trutta m. fario*): nekoč je bila množično prisotna v Drobinskem pritoku s pritoki in potopljenem delu Voglajne, ob samem nastanku (1978/79) pa so posamezne večje primerke ulovili tudi v jezeru. Pri danih fizikalno-kemičnih parametrih vode v jezeru nima več življenjskih pogojev, izginila pa je tudi iz pritokov;

• šarenka (*Oncorhynchus mykiss*): nekajkratna naselitev ni uspela in menim, da v jezeru nima življenjskih pogojev.

Krapovci (*Cyprinidae*):

• krap (*Cyprinus carpio*): prisotna gojena

oblika, ki jo redno vlagajo. Ni pa verodostojnih podatkov njegovega naravnega razmnoževanja;

• navadni koreselj (*Carassius carassius*): vložena vrsta, ni pa podatkov o stanju populacije;

• srebrni koreselj (*Carassius gibelio*): tuje-rodna vrsta, ki je bila nenačrtovano naseljena z izpusti iz zasebnih ribnikov in nepregledanimi vložki rib. Stalno je prisotna v ulovu;

• linj (*Tinca tinca*): do leta 1980 je bila v ulovu najštevilčnejša vrsta. Po tem letu je številčnost naglo upadala. Kljub občasnemu vlaganju je postala v ulovu redka, kar pa ne izkazuje zanesljivih podatkov stanja populacije;

• pohra (*Barbus balcanicus*): prisotna je v Ločnici in Drobinskem potoku, za jezero ni podatkov;

• pezdirek (*Rhodeus sericeus amarus*): prisoten je v Ločnici, za jezero ni verodostojnih podatkov;

• pisanec (*Phoxinus phoxinus*): nekoč je bil številčna vrsta v Ločnici in Drobinskem potoku. Danes je na omejenih lokacijah pritokov redek. Za jezero ni verodostojnih podatkov;

• rdečeperka (*Scardinius erythrophthalmus*): naseljena vrsta, prisotna je izključno v jezeru;

• rdečeočka (*Rutilus rutilus*): številčna je v jezeru in pritokih;

• beli amur (*Ctenopharyngodon idella*): naseljena tuje-rodna vrsta. Ker nima pogojev naravnega razmnoževanja, njihovo število z ribolovom in naravno smrtnostjo pada.

• beli tolstolobik (*Hypophthalmichthys molitrix*): v letih 1981 do 1983 naseljena tuje-rodna vrsta. Ker nima pogojev naravnega razmnoževanja, njihovo število z ribolovom in naravno smrtnostjo pada.

• sivi tolstolobik (*Hypophthalmichthys nobilis*): v letih 1981 do 1983 naseljena tuje-rodna vrsta. Ker nima pogojev naravnega razmnoževanja, njihovo število z ribolovom in naravno smrtnostjo pada.

• psevdorazbora (*Pseudorasbora parva*): tuje-rodna vrsta, ki je pobegnila v Drobinski potok iz delujočih zasebnih ribnikov.

Babice (*Balitoridae*):

• babica (*Barbatula barbatula*): prisotna je v Ločnici in Drobinskem potoku, za jezero ni podatka.

Činklje (*Cobitidae*):

• navadna nežica (*Cobitis elongatoides*): prvotno je bila prisotna v potopljenem delu Voglajne, za jezero ni podatka;

• velika nežica (*Cobitis elongata*): prvotno je bila prisotna v potopljenem delu Voglajne, za jezero ni podatka;

• zlata nežica (*Sabanejewia balcanica*): prvotno je bila prisotna v potopljenem delu Voglajne, za jezero ni podatka.

Kaplji (*Cottidae*):

• kapelj (*Cottus gobio*): prisoten je na omejenih lokacijah Ločnice in Drobinskega potoka, prvotno pa tudi v potopljenem delu Voglajne. V jezeru ga najverjetneje ni.

Ameriški somič (*Ictaluridae*):

• rjavi somič (*Ameiurus nebulosus*): tuje-rodna vrsta, ki je bila v jezeru nenačrtovano vložena z drugimi ribami. Občasno ujeti primerki ne izkazujejo stabilne populacije.

Pravi somi (*Siluridae*):

• Som (*Silurus glanis*): naseljena vrsta, prisotna izključno v jezeru. Populacijskih podatkov ni, se pa razmnožuje in ulov je stabilen.

Pravi ostriži (*Percidae*):

• navadni ostriž (*Perca fluviatilis*): prisoten je v Ločnici in jezeru, ni pa verodostojnih populacijskih podatkov;

• smuč (*Sander lucioperca*): ni historičnih podatkov o njegovem pojavljanju v tem delu Voglajne. Smatram, da gre za naseljeno vrsto. Kljub rednemu vlaganju je populacija v upadanju;

• navadni okun (*Gimnocephalus cernua*): prisoten je v jezeru, za pritoke ni podatkov. ▶

Sončni ostriži (*Centrarchidae*):

- sončni ostriž (*Lepomis gibbosus*): tujerodna vrsta rib, prisotna v jezeru, Ločnici in Drobinskem potoku.

Ščuke (*Esocidae*):

- ščuka (*Esox lucius*): domorodna vrsta, prisotna izključno v jezeru zaradi stalnega vlaganja in naravnega razmnoževanja.

Raki deseteronožci (*Astacidae*):

- jelševac (*Astacus astacus*): ni verodostojnih podatkov prvotne poselitve potopljenega dela Voglajne. V jezeru je naseljena vrsta, ni pa podatkov o uspešnosti naselitve.
- koščak (*Austropotamobius torrentium*): številčen je v Ločnici in na omejenih lokacijah Drobinskega potoka, za jezero ni podatkov njegove poselitve.

Siva čaplja je bila in bo še vedno najuspešnejši ribič Slivniškega jezera.

Škržki (*Unionidae*):

- navadni škržek (*Unio crassus*): ni verodostojnih podatkov o prisotnih vrstah škržkov (potočni, napilnjeni, navadni). Zgolj iz vizualnega pregleda posameznih primerkov sodim, da gre za navadnega škržka in to na omejenih lokacijah v Ločnici ter Drobinskem potoku.

Brezzobke (*Anodonta*):

- Jezerska brezzobka (*Anodonta cygnea*): številčna je v jezeru. Njen izvor ni znan, najverjetneje pa je bila priseljena z vložki rib.

Prave žabe (*Ranidae*):

- zelena žaba (*Rana esculenta*): na jezeru je prisotna, njena populacija je stabilna, za pritoke ni podatkov.
- sekulja (*Rana temporaria*): prisotna je v pritokih, ni pa podatkov o njeni številčnosti in razširjenosti.

Krastače (*Bufo*):

- Krastača (*Bufo bufo*): na jezeru je množično prisotna v času spomladanskega razmnoževanja.

Rege (*Hylidae*):

- zelena rega (*Hyla arborea*): številčna je v obrežni zarasti drstišča.

Obstoječa populacija ihtiofavne ni stalna. Se neprenehoma spreminja s spremembami abiotičnih in biotičnih dejavnikov jezera, predvsem pa s stalnim vlaganjem rib ter ribolovom. Za učinkovitejše trajnostno upravljanje rib in drugih vodnih organizmov ter razvoj ribolovnega turizma bo nujno potrebno pristopiti k ihtiološkim raziskavam jezera in pritokov. Še pred tem pa bo potrebno (ne glede na mnenje interesne skupine) prevladujoča vlaganja krapa uravnovežiti z vlaganji drugih domorodnih limnofilnih vrst rib.

(Se nadaljuje.)

Milan Štraus

Na avtorjevo željo prispevek ni lektoriran.

DELO Z MLADIMI RIBIČI V ZRD CELJE

Poletna šola ribolova

Mladim ribičem v okviru aktivnosti ZRD Celje namenjamo precej pozornosti. V zadnjih letih smo enodnevno srečanje mladih ribičev nadgradili s pravo tridnevno šolo ribolova, ki jo izvajamo zadnji teden v avgustu, torej tik pred začetkom novega šolskega leta. Programa šole ribolova nismo spreminjali, vsako leto pa zaradi prejšnjih izkušenj izboljšujemo njeno organizacijo in kakovost izvedbe njegove vsebine.

Tudi letos smo program šole ribolova izvajali v treh RD, in sicer v: RD Mozirje, RD Paka Šoštanj in RD Voglajna, pri čemer je treba poudariti, da RD Paka v izvajanju programa ostaja stalnica, saj ima edina izmed članic ZRD Celje primeren poligon, zlasti pa opremo za prikaz in učenje suhih disciplin – kastinga. Ribiške družine gostiteljice so bile tudi tokrat odgovorne za vsebinsko izvedbo programa, za kar so zagotovile ustrezno usposobljene mentorje in inštruktorje ter potrebne didaktične pripomočke – ribiško opremo in vabe za posamezno tehniko ribolova oziroma športno panogo.

Mentorji mladih ribičev iz RD Celje, Ljubno, Mozirje, Šempeter, Paka Šoštanj, Velenje in Voglajna, ki so se z 21 z mladimi ribiči, starimi od 8 do 16 let, udeležili šole ribolova, so bili odgovorni za organizacijo prevoza in pravočasen prihod udeležencev na predvideno lokacijo oziroma vrnitev domov ter za pomoč izvajalcem programa, zlasti v zagotavljanju reda in varnosti. Prav tako so večini svojih udeležencev zagotovili osnovno ribiško opremo in pribor, da so mladi ribiči lahko tudi praktično preizkusili različne tehnike ribolova.

Dnevno delo smo načrtovali tako, da je mlade ribiče in njihove mentorje najprej nagovoril predsednik domače RD ter jim na kratko predstavil njihovo delo in značilnosti njihovega ribiškega okoliša ter konkreten program dela za tekoči dan.

V Mozirju smo udeležencem v uvodu na splošno predstavili športne panoge v ribištvu, tekmovalne discipline in tehnike

Med vezanjem umetnih muh

Prikaz suhih disciplin

opreme, pribora, vab in načina njihove priprave do prikaza tehnike talnega ribolova in izvedbe praktičnega ribolova na Šoštanjskem jezeru.

Tretji dan so se udeleženci ob Slivniškem jezeru najprej seznanili z opremo, priborom in vabami za tehniko ribolova z vijačenjem in se v tej tehniki na ribniku tudi praktično preizkusili. Drugi, daljši del pa je bil namenjen predstavitvi, pripravi in pregledu opreme, ribiškega pribora in vab za lov rib s plovcem, ki se je končal s »pravim tekmovanjem«, na katerem so bili uspešni vsi udeleženci. Zato so ob zaključku tudi vsi prejeli praktične nagrade v obliki knjig, brošur, kap in značk.

Delo z mladimi je zahtevno in odgovorno, vendar lahko po končani tretji šoli ribolova ugotovljamo podobno kot po izvedbi prve: mladi se zanimajo za tovrstno usposabljanje, za spoznavanje različnih ribiških okolij ter za sklepanje novih poznanstev in prijateljstev. V večini imajo ribiške družine materialne možnosti in dovolj strokovnega znanja, včasih je lahko ovira le čas mentorjev, ki pa jo s pravočasno organizacijo dela v

Udeleženci šole ribolova

ribolova. Dopoldne so s pomočjo mentorjev najprej spoznali pribor za vezanje in način izdelave umetnih muh ter jih zvezali tudi sami, predvsem tudi zato, da bi jih kasneje lahko praktično preizkusili. V nadaljevanju so jim inštruktorji podrobno predstavili opremo, pribor in tehniko lova rib z umetno muho. Popoldanski čas je bil namenjen izvedbi praktičnega ribolova na reki Savinji.

V Šoštanju so se mladi seznanili s suhimi disciplinami – čemu so namenjene

– in s potrebno opremo. Inštruktorja sta jim predstavila discipline peteroboja (muha cilj, muha daljava, obtežilnik natančnost, obtežilnik cilj in obtežilnik daljava), pri čemer so udeleženci še s posebnim zanimanjem spremljali sedemnajstletnega demonstratorja Tima Vrtačnika, sicer tudi člana državne članske kastinške reprezentance. Seveda so prikazano tudi vsi praktično preizkusili. Drugi del dneva je bil namenjen predstavitvi talnega ribolova, od

ribiških družinah ne bi smelo biti težko preskočiti. Dejstvo je, da si je za mlade treba in vredno vzeti čas. Hvala vsem sodelujočim ribiškim družinam, predvsem pa mentorjem in inštruktorjem za uspešno izvedbo programa, tudi v imenu mladih ribičev. Tudi njim velja zahvala za resen in zavzet pristop, s čimer so veliko prispevali k varni izvedbi in zaključku letošnje šole ribolova.

Peter Solar

Nove kožne bolezni šarenk vznemirjajo ribogojce po svetu

Prostoživeče in gojene postrvi napadajo mnoge bolezni, ki se kažejo v različnih kožnih spremembah in pomembno vplivajo na dobrobit rib in ekonomiko vzreje. Poleg že dobro znanih se v zadnjem času v intenzivni vzreji šarenk pojavljajo nekatere nove kožne bolezni, za katere še ne poznamo vzroka in jih zato težko ugotavljamo ter še težje preprečujemo.

Pri postrvih, posebno še pri šarenki, poznamo številne bolezni, pri katerih nastanejo spremembe na koži. Med njimi so: bakterijska bolezen furunkuloza (*Aeromonas salmonicida* subsp. *salmonicida*), ki je skoraj zagotovo najdlje znana in najbolj raziskana bolezen, nadalje kolumnaris (*Flavobacterium columnare*), bolezen hladne vode (*Flavobacterium psychrophilum*), in bolezen, ki jo povzroča plesen saprolegnia (*Saprolegnia* spp.). Pri teh boleznih so poleg značilnih sprememb na koži spremenjeni tudi notranji organi. Spremembe na koži povzročajo tudi nekateri zunanji zajedavci, na primer *Ichthyophthirius multifiliis*, *Ichthyobodo necator*, pri katerih pa, razen če se pojavijo tudi sekundarne okužbe, notranji organi niso prizadeti. Ker je povzročitelj znan, lahko postavimo diagnozo in spremljamo pojave in širjenje bolezni. V večini teh primerov vsaj do neke mere tudi vemo, v kakšnih razmerah se pojavljajo in jih zato tudi bolj ali manj uspešno preprečujemo ter zdravimo. Razen že znanih vzrokov in povzročiteljev se v zadnjem času pojavljajo nove oblike kožnih sprememb. Ker zanje ne poznamo povzročiteljev, težko postavimo verodostojno diagnozo. Na različnih koncih sveta v glavnem bolezni tudi različno poimenujejo po najbolj značilnih kožnih spremembah, kar še povečuje zmedo, saj ne vemo, ali gre za različne ali iste bolezni, tako da jih zamenjujemo, precenjujemo in, kar je še bolj nevarno, tudi podcenjujemo. Da bi čim bolj verodostojno lahko ugotavljali posamezne bolezni, jih dobro spoznali in enotno poimenovali, jih je treba tem natančneje opisati in opredeliti, za kar je treba postaviti enotna merila za natančen opis dogodka. Na tak način bi lažje sledili enakim pojavom na različnih zemljepisnih območjih, lažje bi tudi opredelili razmere, v katerih se te bolezni pojavljajo, in jih zato lažje preprečevali.

Sindrom rdečih madežev, Red mark syndrome (RMS), so leta 2003 prvič zaznali na Škotskem, od koder se je potem širil po vsej Veliki Britaniji in drugam po Evropi. Ugotovili so ga namreč še v Nemčiji, Franciji, Španiji, Švici, na Finskem, v Turčiji, Srbiji in najbližje nas tudi v Italiji in Avstriji. V Veliki Britaniji RMS imenujejo tudi *jagodna bolezen hladne vode*

(cold water strawberry disease – CWSD) in jo tako ločijo od *jagodne bolezni tople vode* (warm water strawberry disease – WWSD), čeprav nekateri menijo, da gre za isto bolezen. Ko se je RMS na Škotskem pojavila prvič, so pojav povezovali s *Flavobacterium psychrophilum*, ki povzroča sindrom zaroda šarenke (rainbow trout fry syndrome – RTFS), česar pa v vseh primerih niso potrdili. V Ameriki, kjer RMS imenujejo *jagodna bolezen* (strawberry disease – SD), domnevajo, da bolezen povzročajo bakterije, podobne *Rickettsia* (*Rickettsia* like organisms), ki so pri ribah precej pogoste. Kakor koli že, RMS je resno obolenje z občutnimi biološkimi in ekonomskimi posledicami, ki se tudi naglo širi, saj se je bolezen v Veliki Britaniji iz petih ribogojnic prvo leto razširila na 80 ribogojnic v letu 2009 in zajela okrog 50 % letne proizvodnje šarenk. Nejasnost glede povzročitelja bolezni otežuje diagnostiko, zato je težko pridobiti zanesljive podatke o razširjenosti bolezni. Tako je pojavov skoraj zagotovo še več, kot je zabeleženih. Šarenke za RMS po navadi zbolijo, ko so težke več kot 100 g. Po telesu največkrat na bokih nastanejo svetlo rdeči, navadno nekoliko dvignjeni predeli (ne odprte rane) s premerom od 5 mm do več centimetrov. Prizadete ribe se obnašajo povsem običajno in so navadno v dobrem splošnem stanju. Tako stanje se po navadi pojavi pri temperaturi vode pod 12 °C ter se začne umirjati, ko temperatura preseže 16 °C. V zelo prizadetih ribogojnicah v vseh bazenih, v katerih so večje šarenke, zbolijo od 10 % do rib 30 % lahko pa tudi 90 %. Bolezen je prenosljiva, torej je kužna, zagotovo pa so za izbruh potrebni tudi določni še ne znani dejavniki. Pri histološki preiskavi kože (dermis) so ugotovili trdovratno vnetje in izpad lusk. Za razliko od kožnih sprememb povrhnjica kože (epidermis) ni spremenjena, kar je bistvena razlika od nekaterih drugih kožnih obolenj. Ker ne poznamo povzročitelja, je bolezen tudi težko zdraviti. Poročajo o samoozdravitvah, vendar ribam na koži ostanejo zarastline. Ker so prizadete tudi šarenke konzumne velikosti, je RMS v glavnem gospodarska bolezen, saj zaradi neprimerne videza približno 30 % rib ni primernih za prodajo. Za razliko od WWSD, pri kateri obolelim

ribam pomaga dodajanje vitamina C v hrano, se pri RMS/CWSD to ne zgodi, kar tudi nakazuje, da gre nedvomno za dve različni obolenji. Pri WWSD je za razliko od RMS so prizadete tudi luske in površinski sloj kože; koža je manj prizadeta, kožni madeži pa niso dvignjeni nad kožo in rane niso odprte. Tudi oblika in širjenje kožnih madežev sta različna. V ribogojnici, kjer se pojavi, prizadene do polovice bazenov z doveznimi ribami, v njih pa ima kožne spremembe tudi do polovica rib. Zbolijo postrvi konzumne velikosti, težke od 300 do 400 g. Razlika med RMS in WWSD je tudi v temperaturi vode, pri kateri se pojavljata, saj od tod tudi različno poimenovanje.

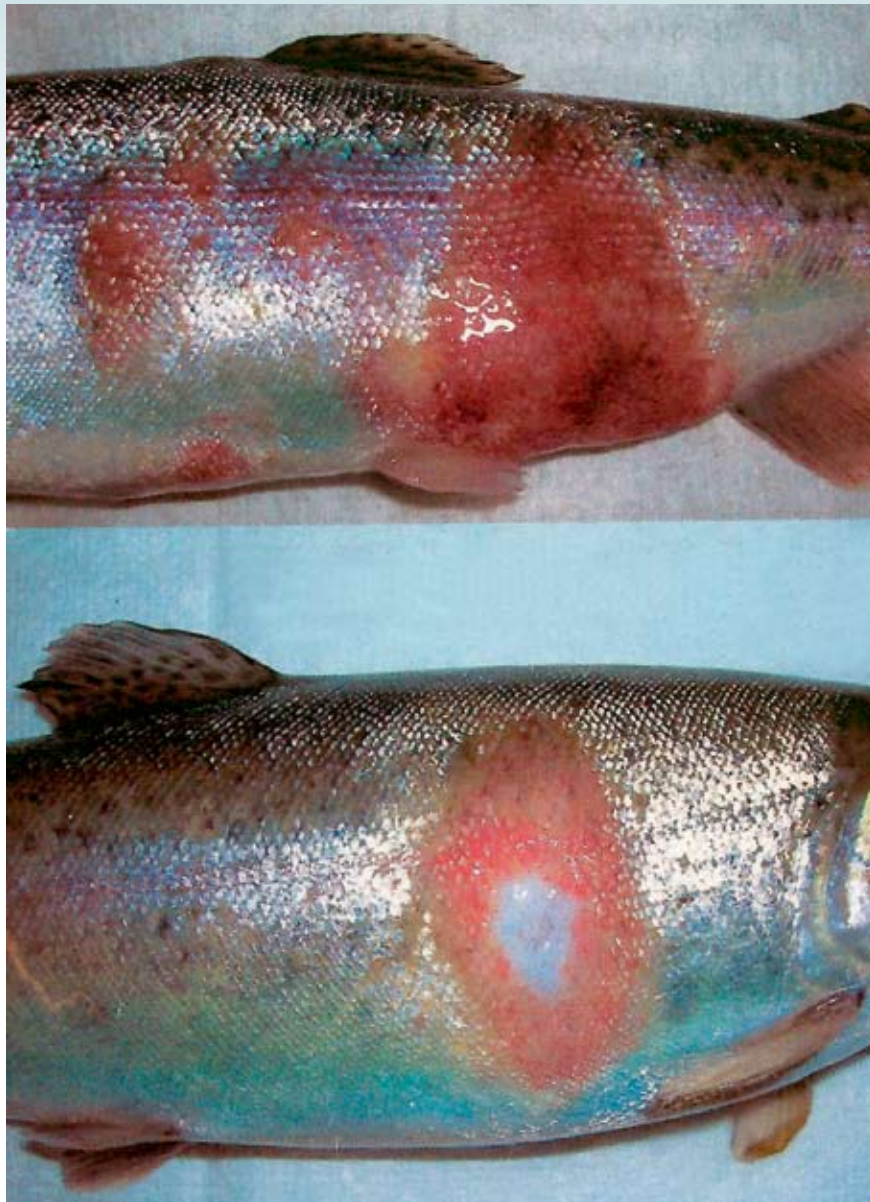
Naslednja nova kožna bolezen je *bolezen zabuhle kože* (puffy skin disease – PSD), ki so jo leta 2002 prav tako prvič ugotovili v Veliki Britaniji. Na začetku pojavu niso namenjali pozornosti, do leta 2011 pa se je bolezen tako razširila, da zdaj PSD zaradi gospodarskih posledic v ribištvu in ribogojstvu v Veliki Britaniji uvrščajo v četrto najbolj perečo zdravstveno problematiko v vzreji šarenk. Nezanemarljivo je tudi dejstvo, da bolezen v prvi vrsti prizadene ribogojnice z visoko zmogljivostjo proizvodnje. Tudi za PSD ne poznamo povzročitelja, zato bolezen težko verodostojno potrdimo. Da bi se temu izognili, so angleški raziskovalci pripravili protokol z lastnostmi – spremembami, ki jih morajo imeti bolne ribe, da lahko zanje z gotovostjo trdimo, da so zbolele za PSD. Tak način bo olajšal nadaljnje raziskave in morda privedel tudi do zaključkov, kdaj in zakaj nastanejo ti pojavi. Protokol ali nekakšno osebno izkaznico bolezni so izdelali na podlagi načrtnega spremljanja zdravstvenega stanja rib v letih 2012 in 2013, tako da so zajeli vse štiri letne čase. Ribe za preiskavo so pridobivali v šestih ribogojnicah in iz narave, kjer so ribe vzorčili v športno-komercialnih vodah. Vse ribe so pregledovali na enak način. Opisi so zajemali vrsto, starost in velikost ribe ter letni čas in temperaturo vode, pri kateri se je bolezen pojavila. Zanimali so jih klinični znaki oziroma spremenjeni vedenjski vzorci ter pogin rib. Pri sekciji so bili posebno pozorni na kožne madeže, katerih opisi so nujno vsebovali natančne podatke o lokaciji in razprostranjenosti

madežev po telesu, ki so jo izrazili v odstotkih, ter velikost, barvo in obliko. Pomemben je bil tudi položaj madežev glede na nivo kože (topografija) in morebitne razjede oziroma rane. Posebno skrbno so opravili histološko preiskavo. Določili so tudi indeks izraženosti kožnih sprememb in ga označili z blag, zmeren

imele kožne madeže. Številčnost obolenih rib (prevalenca) in resnost kožnih sprememb sta bili najvišji pozno poleti in zgodaj jeseni, v manjšem obsegu pa so se madeži ohranili tudi prek zime do pomladi. Nekaj podatkov je tudi v tem, da se pri nižjih temperaturah bolezni lahko tudi poslabša. Pogin rib je dolgotrajen in

jetno tudi ime bolezni *zabuhla koža*. Glede na indeks jakosti sprememb so za blago obliko označili ribe, ki so imele majhne, različno obarvane, nekoliko dvignjene, včasih s petehijami posute madeže, luske pa niso izpadale. Madeži so prekrivali 5 % do 40 % površine bokov. Pri zmerni jakosti so bili madeži prav tako različno obarvani, očitno dvignjeni z razpršenimi rdečimi pikami, luske so bile premaknjene, prizadete pa je bilo 15 % do 60 % kože na bokih. Pri močni obliki je bilo prizadete več kot 60 % površine kože. Madeži so bili srednji do veliki, različno obarvani in vidno dvignjeni nad površino kože ter edematozni (bolezensko nabiranje tekočine) z razpršenimi krvavitvami, luske pa so bile le še redko vidne. Povzročitelj bolezni *zabuhle kože* ni bil ugotovljen, čeprav so uporabili vsa razpoložljiva diagnostična orodja. Da je pojav opisanih kožnih sprememb kužen, so potrdili z okužbo šarenk v laboratorijskih razmerah, ko so k obolelim šarenkam iz ribogojnice dodali zdrave, ki niso bile nikoli v stiku z nobenim od povzročiteljev bolezni. Ugotavljali so dovzetnost običajnih diploidnih in triploidnih šarenk, ki imajo trojni niz kromosomov in so zato neplodne, saj so bili nekateri namigi, da so slednje bolj dovzetne. V poskusu so ugotovili, da je dovzetnost pri obeh skupinah šarenk enaka.

Prof. dr. Vlasta Jenčič, dr. vet. med.
Inštitut za zdravstveno varstvo in gojitev divjih živali, rib in čebel,
Veterinarska fakulteta Univerze
v Ljubljani
vlasta.jenic@vf.uni-lj.si

Kožne spremembe pri RMS (povzeto iz letaka za prepoznavo bolezni CEFAS, Weymouth, VB)

in močan. Vse ribe so pregledali tudi na zajedavce kože in škrg ter opravili bakteriološko in virološko preiskavo. Pri pregledu rib iz športno komercialnih vod je bila prva pomembna značilnost, da so bile prizadete le šarenke, čeprav so bile prisotne tudi druge vrste rib. Obolevale so šarenke, težje od 100 g, večje od 200 mm in starejše kot osem mesecev pri temperaturi vode od 5,4 °C do 16,9 °C. Prizadete ribe so se združevale v skupine, bile so brezvoljne in neješče, zato so hujšale in zmanjšal se je tudi ulov. Po telesu so

neenakomeren ter znaša od 5 % do 25 %. Sicer pa ribe ozdravijo same po sebi. Kožni madeži so se pojavljali izključno na bokih, po navadi po pobočnici, bodisi na eni strani ali obeh. Zajemali so od 5 % do 95 % površine bokov. Oblika madežev je bila ovalna in občasno slabo omejena od okolice, barva pa belo siva do rumena, lahko tudi z drobnimi rdečimi pikami – krvavitvami (*petechiae*). Včasih so izpadale luske, ni pa bilo razjed ali ran. Zelo pomembno je tudi, da so bili madeži nekoliko dvignjeni nad kožo; od tod ver-

Literatura

- Cano, I. in sod. (2016). Puffy Skin Disease Is an Emerging Transmissible Condition in Rainbow Trout *Oncorhynchus mykiss* Walbaum. Plos one DOI: 10.1371/journal.pone.0158151
- Kubilay, K. in sod. (2014). First observation of Red Mark Syndrome (RMS) in cultured rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss* Walbaum, 1792) in Turkey. Bulletin of European Association of Fish Pathologists 34: 95.
- Maddocks CE., in sod. (2015). Puffy skin disease (PSD) in rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss* (Walbaum): a case definition. Journal of Fish Diseases 38: 653-664. Doi: 10.1111/jfd.12306
- Oidtmann, B. in sod. (2013). Differential characterization of emerging skin diseases of rainbow trout - a standardized approach to capturing disease characteristics and development of case definition. Journal of Fish Diseases 36: 921-937. Doi: 10.1111/jfd.12086
- Peeler, EJ. In sod. (2014) Acute dermatitis in farmed trout. An emerging disease. Journal of Fish Diseases 37: 1021-1029. Doi: 10.1111/jfd.12241
- Schmidt – Posthaus, H., Bergmann, W., Knüsel, R., Heisteringer, H., Licek, E. (2009). Appearance of red mark syndrome / cold water strawberry disease in Switzerland and Austria. Diseases of Aquatic Organisms 88: 65-68.

Začetek projekta Ujemite naravo!

Ribiška zveza Slovenije (RZS) združuje 64 ribiških družin z 12.000 aktivnimi ribiči in je največje društvo, ki deluje v javnem interesu na področju ohranjanja narave.

Člani smo dnevno prisotni ob slovenskih tekočih vodah, v upravljanju imamo tudi veliko stoječih voda. Večina nas je dobro seznanjena z lovniimi vrstami rib, z drugimi vrstami se srečujemo redkeje. Številne zavarovane in redke nelovne vrste rib pogosto pri ribolovu le redko vidimo, še redkeje ujamemo. Lahko se zgodi, da nekateri ribiči pri ulovu manjše ribe niti ne vedo, katere vrste je. Po drugi strani pa se zavedamo, da za varovanje naših voda ni dovolj ščititi zgolj ribolovnih vrst rib.

Doslej so se le redki posamezniki ob srečanju z redkimi vrstami rib ovedli pomembnosti svoje najdbe in jih zato

poslali pristojnim v določitev. Nekateri so morali zato celo plačati kazen. Posamezne ribje vrste so tako redke, da jih je v okviru raziskav težko ujeti. Območja Natura 2000 za sabljarko in smrkeža so bila opredeljena na podlagi ribiških podatkov. Zaslužni smo tudi za zgodnja odkritja nekaterih tujerodnih vrst in smo pristojnim službam posredovali prve podatke o prisotnosti novih vrst v Sloveniji. Prvi podatek za tujerodnega signalnega raka smo prav tako posredovali ribiči.

Številni projekti, ki so obravnavali predvsem tujerodne vrste rib, so nas ribiče obravnavali kot ciljno skupi-

no, ki (lahko) vplivamo le na njihovo razširjanje. K zbiranju podatkov smo bili vključeni redko, pa še to le posamezniki. Na RZS smo se odločili, da tako mnenje javnosti spremenimo. Že vrsto let se ribiči srečujemo z vedno večjimi posegi v vode, za katere je pogosto izdano dovoljenje, ker država nima zadostnih podatkov. V zadnjih letih resda potekajo raziskave ZZRS, vode zunaj varovanih območij, še posebno tiste v kmetijski krajini, pa so vedno bolj prepuščene same sebi. Ribiči se zaradi svojih interesov in želja zadržujemo ob vodah po vsej Sloveniji. Naša vsakdanja prisotnost lahko dobi dodatno vrednost, če začnemo z organiziranim beleženjem opažanj domorodnih in tujerodnih vrst rib, potočnih rakov in školjk. To so mnogi med nami dejansko že počeli, a razpršeno in brez usmerjenega cilja. Zato smo se povezali s Centrom za kartografijo favne in flore (CKFF), ki ima 20-letne izkušnje na področju zbiranja in urejanja ter kartografskega prikazovanja podatkov s področja živalstva in rastlinstva. Skupaj smo pripravili projekt Ujemite naravo!, ga prijavili na razpis za sofinanciranje nevladnih organizacij na Ministrstvu za okolje in prostor ter uspeli. Lahko se pohvalimo, da je bil

Kje pri nas še živi navadni koreselj? Pogost je ob reki Muri, drugod v Sloveniji pa je že zelo redek, zato je pomemben vsak podatek. Za majhne navadne koreselje je značilna črna pega pred repno plavutjo, pri velikih primerkih ta izgine. Dandanes je navadni koreselj razmeroma redek ulov, pri praznjenju ribnikov pa le bodite pozorni, ali se med babuškami morebiti skriva tudi kakšen navadni koreselj.

Črni ali rjavi ameriški somič? Razlike med ameriški somiči so bile v Ribiču že pojasnjene, eden izmed znakov razlikovanja med črnim in rjavim ameriškim somičem je število plavutnic v podrepi plavuti. Na fotografiji ameriškega somiča je zato ključna razprta podrepna plavut (levo).

Ali je tudi v vaši ribiški družini bobber? Nič enostavnejšega, fotografirajte sledi – po navadi je to obgrizeno drevo. Prisotnost bobra lahko dokazujejo tudi obgrizene veje, ni treba iskati idealnega posnetka podretega drevesa.

V projektu ne težimo k vrhunskim fotografijam. Ribe lahko fotografirate tudi v vedru, krapovske vrste pa je najbolje fotografirati v roki, tako da so jasno vidne vse luske, pri čemer naj bo čim bolj razprta podrepna plavut. Na fotografiji sta menek in klenič.

Prednost fotografiranja v roki je v tem, da takoj dobimo občutek o velikosti fotografiranega objekta.

naš projekt med prispelimi prijavitelji ocenjen najbolje.

V projektu želimo mobilizirati in motivirati ribiče za sistematsko zbiranje predvsem tistih podatkov o živalih, ki niso vključene v Ribiški kataster. Projekt Ujemite naravo! je poskus postavitve

sistema širokega zbiranja podatkov o enostavno prepoznavnih vrstah, in to s pomočjo vključevanja ljudi v t. i. koncept ljudske znanosti (Citizen Science), kar pomeni, v sodelovanju med različno javnostjo in strokovnjaki. Menimo, da je 12.000 aktivnih ribičev dovolj velika skupina, ki

lahko v kratkem času (štirinajst mesecev trajanja projekta) zbere veliko podatkov. V projektu bomo združili zmožnosti novih tehnologij (pametni telefoni in tablice z vgrajenim GPS) in številčnost v družinah organiziranih ribičev ob naših sladkovodnih ekosistemih. Vzpostavili bomo infrastrukturo za enostavno posredovanje podatkov, ki temeljijo na fotografiji kot glavni enoti sporočanja opazanj in za tesnejšo komunikacijo med ribiči in strokovnjaki. Izboljšana bodo tudi orodja za prepoznavo rib, potočnih rakov in školjk. Vse zbrane fotografije in podatki bodo javno dostopni. Več kot bomo zbrali podatkov, boljši bosta predstavitev in uporaba le-teh pri varovanju rib, potočnih rakov in školjk ter seveda njihovih habitatov. Ribiči tako lahko s svojim znanjem in opazovanjem pomembno

Kaj lahko storim?

Z ujeto ribo ravnaj etično (ravnajte le z mokrimi rokami) in jo fotografirajte, preden jo spustite. Za vrste, ki jih ne prepoznaš, naredi več fotografij. Prav tako fotografirajte školjke, potočne rake in druge vodne ter obvodni živelj, ki ga opazite. In ne pozabite fotografirati tudi potoka, reke, gramoznice, kjer si ribo, školjko ali potočnega raka ulovite ali opazite. Fotografije zaenkrat shranite, naj ostanejo na telefonu, fotoaparatu, računalniku ... Sistem zbiranja fotografij še razvijamo in bo predstavljen v naslednji številki Ribiča. Projekt se še šele začel.

Kakšna naj bo fotografija?

Ni pomembna vrhunska kakovost fotografije, pomembno je le, da je objekt na njej čim ostrejši. Fotografije manjših rib je najlažje narediti v mokri dlani. Rib na suhem ne zadržuj dlje, kot je potrebno za posnetek.

Moram telefon pred fotografiranjem posebej pripraviti?

V nastavitvah fotoaparata na telefonu vklopi shranjevanje lokacije. Točne nastavitve so odvisne od nastavitve telefona ali fotoaparata. Podrobnejša navodila bodo pripravljena na spletni strani projekta.

Primer fotografije potoka (zgoraj). Fotografije vrste s habitatom v ozadju (spodaj) so idealne, a vsaj pri ribah tega ni mogoče zlahka izvesti.

prispevamo k poznavanju prisotnosti in razširjenosti redkih domorodnih in tujerodnih vrst rib, potočnih rakov in školjk. Poudarjamo, da je vsak podatek pomemben, pri čemer pa ni ključno, da ribo prepoznamo sami, le zavedati se moramo, da riba na trnku ni zgolj riba, ki jo bomo vrnili v vodo – lahko je namreč tudi pomembna informacija.

*Besedilo: Marijan Govedič,
dr. Miroslav Žaberl,
Aleksandra Lešnik,
Zvonko Furman,
Igor Miličič in
Mladen Kotarac*

Fotografije: Marijan Govedič

Viri

Bertok, M., N. Budihna & M. Povž, 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 Ribe (Pisces), Piškurji (Cyclostomata), raki deseteronožci (Decapoda). Zavod za ribištvo. Ljubljana.

Gaber, M., 2011. V Muri odkrili novo ribjo vrsto. *Ribič*, Ljubljana 70(11): 299.

Klenovšek, D., M. Govedič & M. Vaupotič, 2012. Record of the China mussel *Sinanodonta woodiana* (Lea, 1834) (Bivalvia: Unionidae) in Slovenia. *Natura Sloveniae*, Ljubljana 14(1): 35–37.

Povž, M., 2007. Ameriški somiči (Ameiuridae). *Ribič*, Ljubljana 66(4): 82–83.

Povž, M., 2009. V Muri se je pojavila sabljarka. *Ribič*, Ljubljana 68(11–12): 304–305.

Slatner, M., 2008. Dobrodošli v tropski Afriki pri Brežicah. *Ribič*, Ljubljana 67(6): 160.

Sedemdeset let organiziranega ribištva v Velenju

Začelo se je leta 1946 pod okriljem sindikalne podružnice Rudnika lignita. Pred sedemdesetimi leti, takoj po končani drugi vojni, so, tako kot so to počeli pred njo, ribiči rudarji znova začeli prihajati v pisarno Rudnika lignita Velenje po dovolilnice za ribolov. Po karte, kot so jim rekli. Z njimi so lahko v jezerih, ki so nastajala v ugrezninah kot posledica rudarjenja, lovili ribe. Vodja jamomerstva, na katerega so se obračali, jim je predlagal, naj se organizirajo pod okriljem sindikalne podružnice rudnika in za dovolilnice ter drugo, kar je povezano z ribištvom, skrbijo sami. Beseda je še istega leta riba postala, ribiči pa sekcija.

Leto 1946 se tako šteje za začetek organiziranega ribištva v Velenju. Ker so si tudi drugi, ki niso bili zaposleni v rudniku, želeli postati ribiči, so kasneje najprej ustanovili Ribiško društvo, za tem Ribiško družino Velenje, ki je zdaj vključena v Zvezo ribiških družin Celje in Ribiško zvezo Slovenije.

Skrben varuh naravne dediščine

»Člane so skozi vsa obdobja spremljale napredne ideje in jasni cilji, ki so jih z njim lastno energijo in željo po nenehni rasti tudi zelo uspešno dosegali,« je dejal predsednik RD Velenje **Jože Šumah**. »Vseskozi skrbimo za varovanje voda, vodnih virov in obvodnih ekosistemov. S strokovnim in prostovoljnim delom pa pomembno vplivamo na varstvo voda, vzrejo rib in ribjega naraščaja ter čistost bregov Velenjskega in Škalskega jezera ter struge reke Pake s pritoki. Država nam jih je zaupala v upravljanje, mi pa smo se s koncesijsko pogodbo obvezali, da bomo skrben varuh.«

Izobraževanje in udarniško delo

Zgledno skrbijo za izobraževanje članov ter vzgojo mladih ribičev. Zanje vsako leto organizirajo dvodnevni tabor, zadnja leta se udeležujejo tudi šole ribolova. Njihove tekmovalne

Predsednik Jože Šumah: »S koncesijsko pogodbo smo se obvezali, da bomo skrben varuh naravne dediščine.«

Gospodar Ivan Kumer: »Imamo lastne gojivne ribnike in potoke. Dve toni rib vzredimo sami.«

Častna člana Franc Šumah in Jože Krk sta se s ponosom postavila pred ribiški dom.

equipe dosegajo zavidljive rezultate na najrazličnejših tekmovanjih.

Veliko delajo udarniško. Ogmno prostovoljnih ur so vložili, da je okolica jezer in vodotokov, s katerimi upravljajo, urejena. Vsako leto organizirajo vsaj pet očiščevalnih akcij na tem področju, od 1.000 do 1.500 delovnih ur pa namenijo drugim, nič manj pomemb-

nim in z ribištvom tesno povezanim področjem.

»Veliko truda, prostovoljnega in trdega dela je potrebnega, da smo namesto majhne čolnarne ob Škalskem jezeru zgradili ribiški dom, ki nudi zavetje tako ribičem kot obiskovalcem. Pri tem sta nam pomagala Premogovnik in MO Velenje.«

Dobro ribo si zapomniš za vedno

Vse štiri sogovornike, funkcionarje, smo vprašali tudi po najtežji ribi, ki so jo ujeli. Vsi so se je spomnili.

Jože Šumah: »Okoli šest kilogramov. Krap iz Škalskega jezera. Veliko let nazaj.«

Ivan Kumer: »Trinajst kilogramov težka ščuka. Potegnil sem jo iz Velenjskega jezera.«

Jože Krk: »Leta 1949, ščuka, 7,5 kilograma.«

Franc Šumah: »Krap, težak deset kilogramov, in som, težak petnajst kilogramov. Krapa sem odnesel domov, soma pa fotografiral in vrnil vodi. Mogoče plava še vedno ...«

V vode čim več življenja

RD Velenje s strokovnim in prostovoljnim delom pomembno vpliva na varstvo voda, vzrejo rib in ribjega naraščaja ter čistost obale Velenjskega in Škalskega jezera ter struge reke Pake s pritoki.

Ponosni so na dosedanje delo, z upanjem pa gledajo tudi v prihodnost, kot je na priložnostni slovesnosti, ki so jo pripravili ob jubileju, rekel Šumah. »Naloga in poslanstvo ribičev sta, da zanamcem pustimo vode boljše, kot smo jih dobili v varstvo in s še več življenja v njih.«

To omogočajo z lastno vzrejo rib, nekaj pa tudi z nakupom. Najbolj kapitalna riba, ki plava v Škalskem in Velenjskem jezeru, je som. Najtežji, ki so ga ujeli, je tehtal 72 kilogramov, dolg pa je bil 2,32 metra. Sicer pa v teh jezerih plava 22 vrst rib. Pravo obilje! Ivan Kumer je gospodar in ribogojec

RD Velenje šteje od 120 do 150 članov. Upravljajo s Škalskim in Velenjskim jezerom ter reko Pako od mostu pri Esotechu do izvira z gojitvenimi potoki (razen Ponikve).

ter skrbi, da je v vodah, s katerimi družina upravlja, dovolj rib, da imajo ribiči in turisti veselje z njimi. Samo v Škalsko jezero jih vložijo od tri do štiri tone na leto (dve toni jih sami vzredijo v ribogojnici), vlagajo ali kot pravijo »poribijo« pa s plenilkami in krapovci tudi Velenjsko jezero ter s potočnimi postrvmi in lipani iz gojitvenih potokov reko Pako, kjer muharijo.

Ponosni na častna člana družine

Ponosni so na častna člana, na **Jožeta Krka** in **Franca Šumaha**.

Krk je prvič lovil ribe leta 1939, ko je bil star komaj pet let. Z njim je bil mlinar, ki je bil tudi ribič. Takrat se je ujel. Kot najstnik je ribičem večkrat pomagal s plavanjem, ko je bilo treba v vodi »odrešiti« kakšno ribo.

Leta 1989 so ga takratno predsedstvo družine in njegov prijatelj zaprosili, naj pomaga pri gradnji doma. »Ker sem v tem okolju živel, ker sem bil ribičem pripaden, sem pristal in prevzel mesto predsednika gradbenega odbora.« Nalogo je odgovorno pripeljal do konca in ribiči mu zasluge za to priznavajo še dandanes.

Francu Šumahu ogromno pomeni, da je častni član. »Knapci smo bili. Razmišljali smo, zakaj ne bi prostega časa, kolikor ga je bilo, izkoristili ob vodi. Sosed je bil ribič. Pa nismo samo lovili! Vse obdobje smo tudi trdo delali, veliko vlagali. A pogled na to, kar imamo danes, odtehta vse.«

Milena Krstič - Planinc

RIBOLOV KRAPOV V RIBNIKU PRI KONJIŠČU

Kratko, a sladko!

Enodnevni krapolov je lahko tvegan, saj si brez izdatnega predhodnega krmljenja težko obetamo ulov konkretne ali vsaj nekoliko večje ribe. Položaj se še nekoliko zaplete, če ne poznamo vode in lovimo na slepo. Zato smo ribiči veseli, ko nas na neznanem revirju med kratkotrajnim ribolovom presenetijo prijemi številnih, nekoliko večjih luskinarjev in zrcalarjev. Krapji okoli 5 kg so dobri borci, zlasti na palicah match ali pri lahkem ribolovu s krmilnikom. Za slednjega smo se odločili tudi med obiskom enega od ribnikov v Konjišču pri Apačah, ki je tako bogat z ribami, zlasti krapji, koreslji in ribjim drobižem, da bomo le stežka naleteli na dan, ko bi tam lovili slabo.

Štajerci in Prekmurci resda nimajo bistrih rek s prestižnimi revirji, polnimi lipanov, postrvi in sulcev, vendar se s tem ne obremenjujejo. Nižinski svet jim med ravnici in mehki griči ponuja številne, počasi tekoče in stoječe vode, v katerih kar vrvi od ribjega življenja. Največ zanimivih ribolovnih revirjev na severovzhodnem delu Slovenije je umetnega nastanka. Mnoge gramozne jame ponujajo zatočišče za plenilke, med katerimi ne manjka ščuk, smučev in somov, zlasti pa za krapovce, ki jih ribiči posebno radi lovijo. Eden takšnih revirjev, ki je nastal v nekdanji gramoznici, je ribnik Stara jama v Konjišču pri Apačah. Pravzaprav je tamkajšnjih ribnikov, ki so primerni za ribolov, osem, kar je dobra novica za vse ribiške avanturiste. Možnosti za lep ribolov je na Murski ravnini pri Konjišču zelo veliko.

Podatki o revirju

Gramoznico Stara jama v Konjišču pri Apačah so upravljavci v RD Radgona poimenovali kar številka 38. Ribolov v njej je mogoč le na način *ujemi in spusti*. Dnevna ribolovna dovolilnica stane ugodnih 7,5 evra, člani RD Radgona in RD Ruše pa so deležni še dodatnega popusta, zato morajo za tamkajšnji dnevni ribolov odšteti le 3 evre. Dovolilnice lahko kupite v ribiškem domu pred ribnikom (več informacij o delovnem času najdete na spletni strani www.rd-radgona.si) ali na spletnem naslovu www.ribiskekarte.si/rd-radgona. Člani RD Radgona so dejavni tudi na Facebooku. Za ribiška vprašanja so izjemno odzivni, kar je lahko ribiču, ki bo lovil v njihovih vodah, v veliko pomoč.

V RD Radgona gospodarijo z obsežnim ribolovnim območjem, ki je razdeljeno v temeljne enote (TE). Z ribnikom Stara jama, kjer smo lovili, upravljajo v TE Apače. Površina ribnika meri slabega 1,7 hektara. Obala je razgubana in oblikuje tri večje zalive s

Položaj ribnika Stara jama (številka 38) pri Konjišču, kjer smo lovili.

povprečno širino 60 m. Ribolov je dovoljen z dvema palicama, nočni ribolov pa je prepovedan.

Ribnik je globok od 0,5 do 3,5 metra. Dovoljena načina ribolova sta beličarjenje in talni ribolov z enim trnkom v navezi. Med predpisano obvezno opremo sodijo podmetalka z dolžino stranice vsaj 90 cm, blazina za odpenjanje rib, sredstvo za razkuževanje ribjega gobčka (antiseptik) in priprava

za odpenjanje rib. V gramoznici živijo koreslji, krapji, rdečeoke, rdečeperke, zelenike in linji. Varstvene dobe rib so takšne, kot so drugod v Sloveniji, ribolovni čas pa je od 6.00 zjutraj do mraka.

Dostop do revirja je enostaven. Če se peljete iz Apač proti Avstriji, na začetku Vratje vasi zavijete desno (ob cesti je tudi tabla za Zgornje Konjišče in ribiški dom). Po dobrem kilometru prispete pred ribiški dom TE Apače in urejeno območje ribnikov. Na njegovem skrajnem južnem delu leži gramoznica Stara jama.

Ribolov v gramoznici Stara jama

Pred samim ribolovom nismo poznali revirja. Zanj smo se odločili po naključju, nato pa smo povprašali ribiške prijatelje za morebiten nasvet. Nihče še ni lovil tam, so pa slišali za pogoste ribiške tekme, ki naj bi ob gramoznici potekale ob vikendih.

Pogled na eno od ribolovnih mest ob ribniku Konjišče. Njegova okolica je skrbno urejena, ribolovnih mest je dovolj. Nekatera nudijo naravno senco. V neposredni bližini je ribiški dom s toaletami, barom in restavracijo.

Ker revirja nismo poznali, ribolovnega mesta pa tudi nismo predhodno nakrmili, smo se odločili za ribolov s srednje velikim kovinskim krmilnikom. Napolnili smo ga z mešanico zrn sladke koruze, zmletimi ribjimi briketi in zdrobljenimi bojlji. Uporabili smo najosnovnejšo navezo (*angl.* Bottom Bait Rig), na kateri se je najbolje izkazal trnek številka 8.

Odločili smo se, da bomo revir obiskali med tednom. Uspelo nam je v začetku septembra, ko je bilo ozračje zelo toplo in ni še nič kaj dišalo po jeseni.

Že med prihodom k ribniku nam je bilo takoj jasno, da zanj skrbijo zelo lepo. Okolica je bila urejena, dostop pa nadvse udoben. Morda se bodo ribiči, ki imajo radi divjino, ob tem

Zgodnje septembrska ribiška idila ob ribniku Konjšče. Globina vode je od 0,5 do 3,5 m; priporočamo ribolov s palicami match ali s krmilnikom.

zmrdovali, a včasih je prav lepo loviti tudi v (zmerno) ukročeni naravi. Vsem, ki jim komercialni pridih ni pogodu, predlagamo, naj obiščejo 500 m oddaljeno Muro in se do sitega naužijejo popolne divjine.

Ob revirju je okoli 25 ribolovnih mest s prikladnim dostopom do vode. Ribnik je razgiban, tako da je skoraj z vsakega položaja mogoče obvladati različne situacije – ribolovno mesto na odprtem, zaliv ali polotok in prehode med plitvo in globljo vodo. Izbrali smo

Rumene barve se krapovci ne bojijo. Za enodnevni ribolov smo uporabili zrna sladke koruze, bojlje z aromo ananasa in banane pa smo zdrobili in skupaj z zmletimi ribjimi briketi napolnili krmilnik.

Najprej so se opogumili koreslji, ki so z lahkoto vsrkali tudi trnek številka #6. V povprečju so merili 20 cm, največji okoli 25 cm.

senčno mesto na manjšem polotoku na južnem robu ribnika. Pripravili smo ribiške palice za ribolov s krmilnikom, obvezno opremo, drobne ribiške potrebščine in začeli s pregledom vode. Najprej smo preverili prisotnost mulja, ki ga ni bilo (jasno, je gramoznica!). S počasnim potezanjem velike uteži smo ugotovili, da je dno čisto, vidljivost pod vodo pa je bila okoli 25 cm. Nato smo poiskali dve ribolovni mesti, za kateri smo menili, da obetata največ. S prvo palico smo lovili v ožini, kjer se stikata dva širša zaliva, z drugo pa v globlji vodi blizu bujno razraščene rogoza in trstike. To je edini kraj ob ribniku, kjer je dostop do vode praktično nemogoč. Stavili smo, da se večje ribe rade umaknejo v tišja območja.

Lovili smo z vnaprej pripravljeno najosnovnejšo navezo (*angl.* Bottom Bait Rig) s trnki številka #8 in #6. Kovinski krmilnik smo namestili neposredno nad njo, vozal pa zavarovali z gumijasto cevko. Ribolovnih mest nismo krmili. Sredstvo za privabljanje smo nameščali le v krmilnik. V ta namen smo zmleli ribje brikete in zdrobili bojlje z aromo ananasa in banane. Mešanici smo dodali še zrna sladke koruze in vse skupaj v ustreznem razmerju zmešali z vodo. Lovili smo s tremi ali štirimi zrn sladke koruze na lasu, vabo smo metali 25 do 40 m od brega. Ribiške palice smo postavili na stojalo, nato pa nam ni preostalo drugega, kot da smo počakali na prijem.

Ocenjevalni list

Revirje ocenjujemo tako, da vsako izmed sedmih kategorij ocenimo z oceno od 1 do 6. Kategorije so ustrezno ovrednotene, kar pomeni, da sta npr. čistoča vode ali ribja populacija pomembnejši kategoriji kot možnost parkiranja ali dostop do vode.

Vodotok: Ribnik Konjšče
Revir: Številka 38, Stara jama
Upravljavec: RD Radgona (TE Apače)

Kategorije in vrednost (faktor)	Obrazložitev kategorije	Ocena od 1 do 6	Rezultat (zvezdice)
Kakovost vode 0,20	Čistost vode in okolice vodotoka. Splošna senzorična ocena.	3,0	0,600
Pestrost ribolova 0,10	Ali je na revirju primeren ribolov za začetnike in izkušene ribiče. Pestrost vodotoka s stališča načina ribolova.	4,0	0,400
Cena dovolilnice 0,10	Ocena razmerja med kakovostjo ribolova in ceno dnevne dovolilnice.	6,0	0,600
Ribja populacija 0,30	Možnost ribolova več ribjih vrst v različnih letnih časih.	5,0	1,500
Pristop do vode 0,075	Zaraščenost vodotoka, udobnost pri ribolovu (metanje).	6,0	0,450
Dostop do revirja 0,075	Prometna povezanost, možnost primerne parkiranja.	5,0	0,375
Ocena upravljavca 0,15	Dostopnost do pomembnih informacij, odzivnost informacij, odzivnost in prijaznost upravljavca.	5,0	0,900
		35 točk	4,825 zvezdice

Brkati luskinarji, ki so tehtali okoli kilograma in pol, so bili poleg koresljev najpogostejši ulov v Stari jami. Prijemali so celo tako intenzivno, da smo zabeležili prijeme na obeh palicah hkrati.

Čudovit, okoli 4 kg težak krap iz ribnika Stara jama. Tamkajšnje ribe so bile v sijajni kondiciji, občutek odpora pa je bil na lahki ribiški opremi še močnejši.

Po drugi uri popoldne so na ribolovno mesto priplavali nekoliko večji krap, ki so tehtali okoli 5 kg. Zrna sladke koroze so jih v kombinaciji z zdrobljenimi boljliji in zmletimi ribjimi briketi očitno zanimali. Prijeme smo zaznavali na okoli 15 minut.

Ni minilo več kot nekaj minut, ko smo na palici z vabo, ki je bila nameščena v plitvejši vodi, zaznali prijem. Po lahнем zategu smo spoznali, da zapeta riba ni velika. Nekaj trenutkov kasneje smo s podmetalko zajeli manjšega požrešnega koreslja, ki je vabo in trnek številka #6 uspel

pogoltniti precej globoko. Podobno se je dogajalo tudi na drugi palici in v eni uri smo ujeli dva ducata majhnih, a lakomnih pogumnežev. Spraševali smo se, kje so krap, vendar tudi nanje ni bilo treba čakati dolgo. Začeli so prijemat po poldnevu; sprva previdno in počasi, nato pa vedno bolj živahno.

Skrb, da lovimo na enem in istem mestu, in obilo hrane v krmilniku sta očitno obrodila sadove.

Do približno štirih popoldne, ko smo se zaradi obveznosti morali posloviti od ribolova, smo na opisan način ujeli okoli deset krapov luskinarjev in zrcalarjev. Tehtali so od enega do pet kilogramov, kar je bilo ravno prav za popolno ribiško veselje. Večji krap so prijemali v globlji vodi blizu rogoza in trstike, manjši pa v plitvi oziroma na prehodu v globljo. Morda bi nam uspelo ujeti tudi kakšnega težjega, če bi na ribolovnem mestu vztrajali dlje ali če bi ga predhodno nakrmili izdatneje. To je za resnejši ulov vsekakor priporočljivo, ni pa vedno izvedljivo.

Okolica ribnika je razgibana in nudi številne zanimivosti (kolesarsko pot, naravne znamenitosti, paviljon z deblom velikankega hrasta), zato ga lahko obiščete tudi z boljšo polovico ali družino.

Vtisi

Ribniki v okolici Apač so kot nalašč za privrčence enodnevnih ribolovov, za ljubitelje ribolova s krmilnikom ali s palicami match. Tamkajšnji revirji so verjetno manj primerni za kraparje, ki raje lovijo velike ribe na obsežnih revirjih, denimo na Šmartinskem jezeru, Rudniškem jezeru v Kočevju in tako naprej. Ribolov v Stari jami bo za večino ribičev kljub vsemu vznemirljiv, zato jo obiščite, če le imate priložnost.

Pri ocenjevanju smo v dobro šteli skoraj vse postavke, najbolj pa ceno dovolilnice, pristop do vode in oceno upravljavca. Revir je tako dobil 35 točk (od 42 mogočih) in zelo dobro končno oceno 4,825 zvezdice (od šestih mogočih).

Ob Staro jama se bomo zagotovo še vrnili, najverjetneje že prihodnjo pomlad, opremljeni z dodatno krmo in ribiški prijatelji. Za enodnevni ribolov je revir zelo dobra izbira, saj ponuja odlično razmerje med ulovom, ceno dovolilnice in drugimi okoliščinami, pomembnimi za ribiče. Gramoznice v Konjšču nedvomno skrivajo tudi težje primerke, ki bodo, upamo, še dolgo razvneli domišljijo vseh ljubiteljev ribolova krapovcev.

Jure Ušeničnik

Urejen ribiški dom TE Apače, ki stoji tik ob ribniku Stara jama, radi obiskujejo domači in avstrijski ljubitelji pečenih rib in dobre domače kapljice.

LOV ŠČUK NA ALJASKI

Na meji verjetnega

»Julija gremo loviti ščuke. Greš z nami na Aljasko?« je lani decembra Deron med razgovorom o različnih potepanjih po svetu dokončal stavek, ki je zvenel kot vabilo. »Misliš losose,« sem ga popravil. »Ne, ne, na ščuke gremo, že tretjič,« me je popravil z nasmehom. »Veš, ujamemo res velike ribe, največje na svetu,« je pribil in v hipu povečal moje zanimanje na najvišji nivo.

»V redu, Aljaska. Vem, da so jezera na severu Kanade bogata s ščukami in ameriškimi smučmi (walley – *Sander vitreus*, sorodnik našega smuča, op. a.), ampak kapitalne ščuke na tistem koncu sveta, ne, tega pa še nisem slišal,« sem nejeverno dodal, čeprav so me vedno zanimali neobičajni ribolovi. Na Aljaski sem že bil, a ta dežela je znana po lososih, jeklenoglavkah, arktičnih lipanih in še katerih drugih sorodnikih postrvi, po ščukah pa prav gotovo ne. Deron se je namuznil, segel v žep in vključil mobilni telefon. Pobrskal je po njem in prikazale so se fotografije rib, ki jih je ujel na tamkajšnjem ribolovu. Velike ščuke, vse krepko večje od metra. Če ga ne bi poznal, bi mislil, da je to lepa fotomontaža. Tako pa sem le nemo prikimal.

Sredi julija sem že sedel na letalu in deset ur letel s Condorjem iz Frankfurta prek severnega tečaja v Anchorage. Vzel sem si nekaj dni za potepanje po vodah polotoka Kenai. Na večer pred odhodom na ščuke smo se na večerji v hotelu v mestu Anchorage sešli vsi štirje člani ekipe. Naslednji dan nas je kratek dopoldanski skok z dvomotornim letalom na redni liniji ponesel kakšnih osemsto kilometrov daleč do Aniaka v deželo Indijancev. Čez dobro uro smo z majhnim enomotorcem leteli še dvajset minut do zadnjega letališča v Sv. Križu oziroma po ameriško Holy Cross.

V vasi, raztreseni po bregu nad reko Yukon, živi vsega dvesto duš, Indijancev plemena Atabaski, in pet, šest belcev, med njimi tudi naš gostitelj in vodnik Bruce. Rodil se je sicer nekje sredi ZDA, a ga je nemirna nrav v tamkajšnje zakotne kraje pripeljala pred štiridesetimi leti. Lov in ribolov mu še vedno pomenita več kot dobrine civilizacije, čeprav mu teh tudi tam ne manjka. Poročil se je z Indijanko in tako pridobil privilegije, ki jih imajo prvotni naseljenci. Edini od priseljenecv ima koncesijo za turistični lov in ribolov na ogromnem območju ob 800 kilometrov dolgi reki Innoko, pritoku še večjega Yukona. Bruce, tršat možakar pri sedemdesetih, že dvajset

Mokrišče ob reki Yukon: voda, dokler seže oko.

let organizira ribolov na ščuke, lovce na losa in medveda pa gosti še dlje. Prvotni naseljenci, Indijanci plemena Atabaski, se za ta posel ne zanimajo. Za svoje potrebe tako kot včasih tudi zdaj lahko na svojem ozemlju lovijo kjerkoli, karkoli in kadarkoli.

Dan v juliju na Aljaski je dolg, a nas je Bruce vseeno priganjal. Že pripravljen tovor smo natovorili na dva velika motorna čolna. Največ prostora so zasedli sodi z gorivom za čolna, nekaj manj je bilo pijače in hrane. A tudi naše krame je bilo precej. Kot se je pokazalo na koncu, smo goriva naložili skoraj premalo, kajti po dva izvenkrmna Suzukijeva motorja – vsak po 150 konj – sta pila bencin kot gobi.

Holy Cross je na nadmorski višini vsega 41 metrov. Rjave vode reke Yukon se leno, a vztrajno valijo tam mimo na poti v morje. Zahrumeli so motorji in barki smo pognali navzgor po motni vodi Yukona in nato še Innoka. V dobrih štirih urah smo brez postanka prevozili 190 km do ribiškega tabora.

Vmes smo dvakrat srečali lose, ki so plavali čez vodo. Nekaj smo jih videli tudi ob bregu; največkrat krave s teleti in celo enega volka, da orlov – beloglavih, ribjih in verjetno še katerih drugih – ne omenjam.

Tabor so sestavljali trije prostorni šotori, pokriti z debelo, nepremočljivo PVC-ponjavo. V enem sta bili jedilnica in kuhinja, preostala dva sta bila za goste. V vsakem sta bila po dva ribiča, Bruce pa je spal kar v prostorni in udobni kabini na čolnu. Dva bencinska agregata sta z elektriko napajala hladilnik, štedilnik, razsvetljavo in celo avtomat za (ameriško) kavo. Z električno ograjo ograjen tabor je dajal zaupen videz zaščitene enklave sredi aljaške divjine.

Opolnoči, ko smo se zavlekli v spalne vreče in šli spat, je bilo zunaj še svetlo. Dejansko v tem času sploh ni prave teme. In ob štirih zjutraj je bil že spet beli dan. Tako svetle so kratke poletne noči, zato pa so zimske obupno dolge. Ko sem pred leti v novembru lovil na

Prostoren in hiter čoln s plitvim ugrezom in ravnim dnom, prilagojen za razmere ribolova ščuk.

Tabor sredi divjine je zaščiten z ograjo z električno napetostjo.

Blaine je že prvi dan ujel rekordno ribo, kar 137 cm dolgo ščuko.

otoku Kodiak, je bila dnevna svetloba le med deveto in tretjo uro popoldne. Ni čudno, da le malo ljudi vzdrži v takih razmerah. Tudi trije Bruceovi sinovi niso ostali na rodni grudi in so se razselili na različne konce Združenih držav.

Zjutraj, bolje rečeno dopoldne, smo se po zajtrku vkrkali v čolne in ob 11. uri krenili na ribolov. Za moje pojme že kar precej pozno, a glede na dolžino dneva ravno prav. Pred nami je bilo dvanajst ur ribolova. Innoko s svojo rjavo barvo mi ni dajal prav dobrega občutka. Po uri vožnje smo iz glavnega toka krenili v rokave. Tam je bila voda bolj plitva in čista, a še vedno rjava z odtenkom jantarne barve. In kar je najpomembnejše: občutno toplejša kot v glavni strugi. Poplavljen visoka resasta trava obrežnega pasu je bila še nekaj metrov na široko v vodi. Idealni tereni za ščuke.

Palici sta bili že zdavnaj pripravljeni in z Deronom sva čakala le še, da bi Bruce ustavil barko na primernem mestu, vzporedno z obalo. Blestivki sta poleteli na najbolj obetajoča mesta. V prvih minutah sva imela vsak po nekaj udarcev na vabo, a nobena ščuka ni obvisela. Po nekaj zgrešenih prijemih je Deron pripeljal do čolna prvo ščuko.

Imela je dobrih 80 cm. Bruce je kar iz kabine pogledal čez rob čolna in dejal: »Shake it, shake it (tresi, tresi).« Deron je popustil vrstico in tresel s palico; riba se je nekajkrat obrnila v vodi, otresla z glavo in že je blestivka odletela v zrak. Za trenutek se je pod gladino še pokazalo zlato rumeno ščukino telo, preden je izginilo v rjavo globino.

Bruce zahteva, da ribič lovi z blestivko ali voblerjem z enim samim trnkom. Brez zalusti, da je ribo mogoče odpeti še v vodi. Če ne gre s tresenjem, priskoči Bruce in uporabi klešče z dolgimi konicami. Ščuko odpne, ne da bi se ribe sploh dotaknil z roko.

Po nekaj metih sem tudi jaz ujel prvo ščuko in nato še nekaj. Ko sem kasneje več kot meter dolgo ribo utrudil ter se želel fotografirati z njo, Bruce ni bil za to. Da je riba premajhna, je navrgel. Vsaj 45 palcev (115 cm) mora imeti, da se jo sploh splača dvigniti iz vode. Ribe, ki so bile na oko blizu take mere, je z metrom izmeril kar v vodi. In tako sem prvi dan ostal le pri merjenju šestih ščuk in brez fotografije. Deron, kateremu je bil to že tretji ribolov z Bruce, pa razen z res kapitalno ribo ni imel namena pozirati pred kamero. Tako sem dan končal ob triintridesetih ščukah, a brez ribe v rokah.

Druga dva ribiča, Caysey and Blaine, sta nas zvečer nasmejana pričakala v taboru. Z manjšim čolnom sta lovila sama, saj je Casey teren poznal že z dveh prejšnjih obiskov. Poslikala sta celo vrsto (manjših) rib, tudi največjo. Blaine je ujel kar 57 palcev, to je 137 cm dolgo lepoticco. Nato sta vse dni v miru lovila po svoji izbiri brez strogega Bruceovega nadzora, kar sem jima kar malce zavidal. S sabo sem imel tudi popolno muharsko opremo, vendar se Bruce žal ni strinjal, da bi z miško ali potezanko na muharici »mučil« njemu drage ščuke. Tako tudi Blaine ni prišel do prvih lekcij muharjenja, saj dotlej še ni imel muharice v roki.

Naslednji dan smo »vajo« ponovili. Prijemov je bilo veliko, ujeli pa smo približno enako število ščuk. Zame je bil dan nekoliko uspešnejši, saj sem končno prišel do fotografije s ščuko. Ujel sem prvo »čez Bruceovo mero«; imela je 117 cm. Vsega skupaj smo posneli tri ali štiri fotografije in že jo je nestrpni Bruce v skrbi za svoje jato položil v vodo in bdel nad njo, dokler ni z močnim zamahom repa izginila v rjavo globino.

Prve tri dni nam je vreme dobro služilo. Bilo je toplo, bolje rečeno kar vroče, saj je sonce krepko pripekalo.

Moja največja, 127 cm dolga ščuka.

Voda je sicer narasla za kakšnih tridesetih centimetrov zaradi dežja prejšnji teden v gornjem porečju Innoka, zato smo lovili še dlje od glavnega toka, v rokavih in na plitvinah jezer, poraslih s travo, kamor so se ribe pomaknile iz hladnejših predelov. Pravi užitek je bilo videti vodni val, ki ga naredi velika ščuka v 20 do 30 cm globoki vodi, ko se kot torpedo zapodi za blestivko. Najbolj bojevite so bile ščuke, velikosti 80 do 100 cm. Z njimi je bil ribolov res užitek. Katera od njih se je v boju kar sama rešila nadležnega brezalustnika. Tiste večje pa so stavile bolj na svojo velikost in težo ter so se po navadi prej predale, kot bi vedele, da ne bodo končale na krovu čolna. V tistih dneh sem dolžine ujetih ščuk povečal: najprej na 122 cm in nato potrdil še z dvema ribama dolžine 124 cm.

Četrty dan je bil zjutraj že oblačen z občasnim dežjem popoldne. Prijemov je bilo manj, a imel sem srečo in zapel svojo največjo, 127 cm veliko ščuko. Ob prijemu ni kazalo na tolikšno velikost. Zavora na kolescu je nekajkrat zapele, ko sem kot po navadi ribo skušal čim prej dvigniti na gladino, da bi jo ocenil. Ko pa sem videl, kakšno ribo imam na drugi strani, sem takoj postal previdnejši. A bila je dobro zapeta. Še Bruce je imel nekaj dela, preden je velik gobec rešil nadležne blestivke. Spet njegov »hitro, hitro« za nekaj klikov s fotoaparatom in riba je odplavala nazaj v vodo.

Zadnji dan je bil deževen. Deževalo je ves dan in me dobro namočilo. S sabo sem sicer imel tudi hlačne škornje, a preden sem se zavedel resnosti položaja, sem bil že povsem moker. Potem je bilo pa tako ali tako vseeno. Tisti dan sva ujela najmanj, oba vsega skupaj šestnajst ščuk. Tudi tokrat pa je

Deron ujel svojo 50-palčno lepoticco. Ni se fotografiral z njo, ima v albumu že nekaj večjih ...

Med sladkovodnimi ribami je ščuka morda najbolj kontroverzna. Bruce s svojim dvajsetletnim pristopom izjemno izstopa od prevladujočega režima ribolova te ribje vrste na Aljaski. V osrednjem delu okrog mesta Anchorage in na polotoku Kenai je ščuka osovražena vrsta. Če jo ujameš, jo je prepovedano živo vrniti v vodo in lovopusta ni. Lovijo jo na vse mogoče športne načine. Tudi z ostmi in celo z lokom ter puščico.

Povsem drugačna je situacija na zahodu Aljasko, v porečju Yukona; lovili smo v pravi aljaški divjini. Tisti del ob reki Innoko je namreč ogromen naravni rezervat (Innoko National Wildlife Refuge) že od leta 1980. Ogromno mokrišče s 15.000 km², veliko kot tri četrtine Slovenije, je dom številnih vrst ptic in divjadi ter seveda rib. Med njimi so ščuke, lososi, tudi lipan. Po zadnjem je celo indijansko naselje ob reki Yukon dobilo ime Grayling. Dostop v rezervat je mogoč le po vodi ali zraku, saj ni ne cest ne naselij. Skratka, popolna divjina, kjer na kopnem kraljuje rjavi medved grizli, v zraku beloglavi orel, v vodi ščuka. Obiskovalcev je malo – peščica ribičev, ki jih gosti Bruce julija in avgusta. Nekaj skupin poleti je fotolovcev. V jeseni pride tudi nekaj ducatov lovcev, saj tod uplenijo največje lose na Aljaski. Zanimiv je podatek, da prvotno tam sploh ni bilo losov. Kot nam je povedal Bruce, so se prvi pojavili okoli leta 1950, zdaj pa je to glavna lovna divjad. Za staroselce je bila v davnini glavna mesna hrana bober, občasno še karibu in ribe. Glavna skrb tam živečih indijanskih plemen je bil boj za ohranitev ozemlja. Ščuka je

Kljub trnku enojčku in brez zalustji je bilo treba katero ščuko odpeti s kleščami. A vedno vse brez dviganja ribe iz vode.

Pri ribolovu na Aljaski je lahko zelo vroče, še zlasti, če pod čoln pobegne velika ščuka ...

zanje še sedaj nezanimiva, ob bregu reke raje nastavljajo mreže za krapovce. Radi pa imajo lososa, ki ga lovijo na svatovskem potovanju po reki navzgor. Ob lovem režimu, kot ga ima Bruce, trofejni ribolov ščuk ni vprašljiv. Je pa uganka, kaj bo čez nekaj let, saj zdaj 68-letni podjetnik nima nikogar, komur bi predal dobro utečen posel.

Obdan s praznimi PVC-bencinskimi sodi na zadnjem sedežu kabine čolna na poti nazaj k Sv. Križu sem na peturni vožnji malo kinkal, vmes pa premleval in urejal vtise zadnjih nekaj dni. Hrumenje motorjev na dolgi poti navzdol me ni motilo v potovanju v bližnjo in daljno preteklost. Pred 41 leti sem na jezeru Vrana na Cresu ujel svojo prvo in doslej edino metrsko ščuko. Zdaj, po tolikih letih pa takšno razkošje. Ujel sem veliko ščuk, med njimi 21 večjih od metra. Ribolov, kot si ga težko predstavlja tudi največji optimist. Še so nedotaknjeni kotički na svetu z izjemnim ribolovom, le poiskati jih je treba.

Za več informacij sem dostopen na joze.ocvirk@pasat.si.

Dr. Jože Ocvirk

Lahkotno ob vodi

Ko se, natovorjen, trudim čim prej priti do ribolovnega mesta, se pogosto sprašujem, čemu toliko opreme in pribora. Občutek je sicer dober, ko vem, da imam s seboj vse, kar mi utegne priti prav v različnih situacijah ob vodi, a roko na srce, večine tega potem sploh ne potrebujem. Še posebno ne za dober ribolov, saj je le-ta odvisen še od marsičesa drugega.

Ribolov na Cerknškem jezeru konec avgusta z minimalno opremo in priborom me je spodbudil, da v prihodnje o tem ne bom samo razmišljal, ampak ustrezno ukrepal. Če ne drugega, je vsake toliko časa dobrodošla kakšna sprememba, da ribolov ne postane zgolj rutina ali morda celo malce dolgotrajno opravilo.

Zakaj pravzaprav nositi s seboj na enodnevni rekreacijski ribolov (tukaj bom malce pretiraval) npr. 50 kosov vrtljivk št. 8, dvajset sistemov za natančno obtežilnika na laks, kilogram obtežilnikov, 30 različnih plovcev, 150 trnkov, vse mogoče debeline laksov za predvrvice in tako naprej? Naštete še nikoli nisem potreboval v takih količinah, še manj pa porabil, in to niti ob večdnevnih ribolovih.

Dobro je imeti s seboj nekaj metrov laksa, ki je tanjši od glavnega in barvno nevtralen, za potrebe zelo čiste in nizke vode, kjer bi laks 0,30 mm (še posebno, če je barven oz. neprozoren) plašil ribe. V takem primeru lahko kakšen meter dolg kos tanjšega laksa navežem med glavnim laksom in pred-

vrvico in na tak način rešim zadrego. Koliko opreme bom moral vzeti s seboj, je odvisno od vode, na katero se odpravljam in kako dobro jo poznam. Ponekod zadostujejo trije obtežilniki, od katerih sta dva za rezervo, zvečer pa bom vse tri prinesel nazaj domov. Drugje, kjer je možnost pogostega zapenjanja za ovire v vodi, pa jih bo potrebnih znatno več. Zavojček dvo-komponentne epoksi mase, s pomočjo katere si lahko kar na mestu samem naredim nekaj obtežilnikov iz rečnih kamnov (Ribič, 6/2014 str. 193), ne zavzame skoraj nobenega prostora, lahko pa reši dan. V ta namen dodam še nekaj zank iz žice.

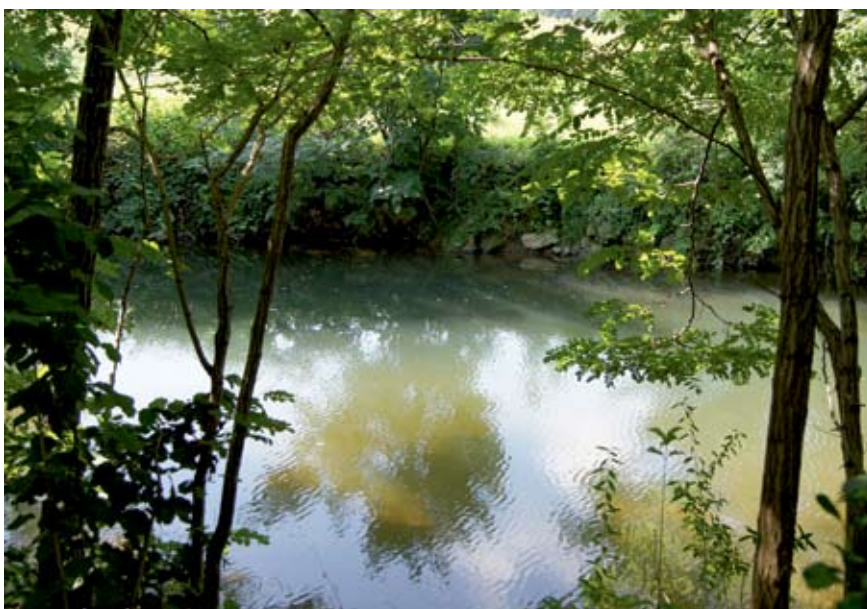
Podobno velja za trнке in predvrvice. Slednje si navežem najraje že kar doma in jih spravim v namenski žepni ovitek. Zavzame zelo malo prostora in ga lahko spravim tudi v žep jakne ali brezrokavnika. Ovitek ima po navadi deset žepkov, v katere lahko spravim najmanj deset pripravljenih predvrvic, če vsako pospravim v svojo vrečko, pa vsaj dvajset. Še nikoli se mi ni zgodilo, da bi jih potreboval več, tudi

če sem lovil na zahtevnejšem predelu. Doma imam sicer nekaj več dela, zadovoljstvo pa je veliko, saj strgano predvrvico (ali skrhan trnek) enostavno, predvsem pa hitro zamenjam z novo. Na tak način ne izgubljam dragocenega časa in živcev takrat, ko je riba najbolj aktivna.

Tudi če se namenim loviti z obtežilnikom na dnu, vedno vzamem s seboj vsaj plovec ali dva. Zgolj za primer, če bi se premislil in bi se pokazala potreba po ribolovu s plovcem. Če je nuja, si sicer lahko za silo uporaben plovec izdelam kar za vodo iz primerne kosa lesa (suho stebelce ali vejica), ki ga primerno obrežem, za pritrditev na laks pa ni potrebno ničesar drugega, kot da les po sredini in po dolgem razkoljem v dolžini kakega centimetra in v razpoko potisnem laks, spodnji del pa zavarujem z navadno elastiko ali pa tudi ne. Za zasilno beličarjenje ali lov krapa, linja ali ploščiča v kaki mrtvici oz. mrtvem rokavu je kar primeren. Tudi povsem normalni dva ali trije plovčki ne zavzamejo nikakršnega prostora,

Lkotno opremljen sem se z veseljem podal skozi džunglo do vode. Z dolgo palico, nahrbtnikom in drugo opremo bi bil prehod zelo naporen ali celo nemogoč.

Ko sem se prebil skozi goščavo, me je čakal ta prizor. Veje nad vodo so nudile ravno toliko prostora, da sem lahko z metom pod roko vrgel vabo na sredino tolmuna, v katerem so leno plavale podusti.

Ena izmed podusti, ki sem jih uspel ujeti.

Obvezen del moje opreme je podmetalka. Vsaka je boljša kot nič, še posebno pri ribolovu z visokega in zaraslega brega.

Belachan paste, testo iz fermentiranih rakcev, ima izrazit in močan vonj in ga ribe v vodi hitro zaznajo. Lahko ga uporabljamo kot samostojno vabo ali pa kot dodatek drugim testom in pri izdelavi bojljev.

da o teži niti ne govorim. Običajni plovec pritrdim bodisi s svinčnimi šibricami bodisi z dvema silikonskima omejljnikoma. Torej moram k opremi prišteti še manjše pakiranje svinčenih ali drugačnih šibric. Ali pa poseben volframov kit (angl. tungsten putty), s katerim obtežim sistem.

O palicah in ribolovnih kolescih ne bom veliko pisal, morda le, da je lenoba dostikrat vzrok nepotrebni dodatni porabi energije. Mnogokrat vzamem s seboj na ribolov dve palici: eno za ribolov na dnu, eno pa za ribolov s pomočjo plovca. Dovolj bi bila le ena, po potrebi pa bi navezal ali plovec ali navezo za ribolov z obtežilnikom na dnu. Res namensko orodje nudi več veselja, a če smo pripravljani na nekaj kompromisa, lahko uživamo v ribolovu tudi z ne povsem namenskim orodjem. Eno palico sem

Pri ribolovu mren in tudi drugih rib moramo biti previdni, saj lahko riba pobere vabo ravno takrat, ko se tega najmanj nadejamo, posledično pa lahko nastane neljub dogodek. Da ostanemo brez palice, na primer.

Testo iz fermentiranih rakcev sem ovil okoli bojlja na lasku, za dobro mero pa še okoli obtežilnika.

dolgo uporabljal skoraj za vse tehnike ribolova (razen muharjenja) in imel tudi precej uspeha in ribiškega veselja. No, od takrat je po Savi preteklo že nekaj vode in ribiči smo, kar zadeva naš pribor, postali precej zahtevnejši. Na to zelo vpliva tudi industrija ribolovnega pribora, vendar le-ta izhaja iz potreb in želja ribičev. Vsaj za večino ponudbe bi lahko to trdil.

Ko sem uspel skrócić pribor na vsaj približen minimum, sem se odpravil loviti klena. Rečica, na kateri sem lovil, je v precejšnjem delu bolj ali manj na gosto obrasla in zato ni lahko priti do vode. Pri tem sem znova spoznal prednosti teleskopskih palic, ki v zadnjem času spet pridobivajo na veljavi, v osemdesetih pa so bile izjemno priljubljene. Imajo nekaj pomanjkljivosti (npr. sestavljene so iz več delov, tudi štirih ali petih in več, vsak spoj pa je potencialna šibka točka), vendar je transportna dolžina tisto, kar jih od časa do časa znova vrne med aktualno ribolovno orodje. Za moje lahkotno

ribarjenje, če ga lahko tako imenujem, predvsem na rečnih slepih rokavih in mrtvicah, sem si izbral dve palici Prologic COM tele carp, dolgi zgolj 2,7 m in s testno krivuljo 2,5 lb (teža meta do 70 g). Palico je mogoče zložiti zgolj na 80 cm, kar je vsaj pol manj od mojih dvodelnih palic, ki so zložene dolge vsaj 1,6 m. Prebijanje skozi gosto rastlinje je tako precej manj naporno, skoraj užitek, predvsem pa je veliko manjša nevarnost, da bi se kaj zataknilo in polomilo. Brez težav jih spravim v avtomobilski prtljažnik.

Ves potreben droben pribor in vabe sem spravil v navadno naramno ribiško torbo. Za vabo sem s seboj vzel nekaj testa in večjo kepo sredice svežega belega kruha, ki sem jo zavil v PVC-vrečko, da se ni sušila. Kruh je odlična vaba tudi poleti in čeprav ga ribji drobiž neusmiljeno napada, ponujen na pravo mesto lahko pomeni takojšen prijem. S testom, ovitim okoli bojlja ali kar na trnku, je nekoliko drugače. Tudi tega drobiž ne pusti pri miru, vendar ga v primerjavi s kosmom kruha težje zbije s trnka.

Tokrat s kleni, čeprav jih je v rečici veliko, tudi takih okoli dveh kilogramov, nisem imel nobenega srečanja. Tudi vidnega ne, in to kljub dokaj bistri vodi in uporabi polaroidnih očal. Najprej sem poskusil na testo v nekaj globljih tolmunih, a razen nekaj živčnih udarcev po vabi ni bilo ničesar drugega. Najbrž bi se precej načakal, če bi vztrajal in debelemu kleni še naprej ponujal vabo iz testa.

Dan so rešile podusti

Ko sem zamenjal nekaj tolmunov, kjer sem neuspešno ponujal vabo, sem prišel do daljšega in dokaj globokega tolmuna. Pod bregom, na katerem sem stal, je bila voda globoka vsaj pol metra, nekje na sredi pa že kak meter. V njem so leno plavale podusti. Jata kakih deset rib okoli kilograma se je počasi pomikala gor in dol po tolmunu. Kepica testa ni prišla v poštev, ker je bila prevelika, zato sem stopil nekaj korakov nazaj, snel predvrnico in navezal tanjšo s trnkoma za podusti. Nanj sem stisnil kosmič kruha in se sklonjen počasi odpravil k vodi. Gosto rastlinje me je ščitilo pred ribjimi pogledi, pa še sonce sem imel na nasprotni strani. Razmere bi lahko opisal kot ugodne. Med dvema nad vodo nagnjenima vejama je bilo ravno toliko prostora, da sem iz čepečega položaja vabo s palico zanihal na sredino curka. Za obtežitev sem uporabil ploščat obtežilnik, teže 10 g. Zanimivo je, kako se podust in tudi druge ribe v nekaterih vodah odzivajo

na belo vabo na dnu. Skoraj takoj, ko je jata zaplavala v bližino vabe, sem imel prijem. Ohlapen laks se je samo napel, popustil in se znova napel. Zategnil sem v polno in v globini se je zableščala otepajoča riba, palica pa se je lepo zakrivila. Po nekaj pobegih se je žal snela. Človek bi ob tem pomislil, da se bo jata tedaj preplašila in odplavala daleč stran, sam pa bi se od obetavnega mesta lahko za nekaj časa poslovil. Nemalokrat je res tako, tokrat pa sem počakal nekaj dolgih minut, potem sem ribam znova ponudil vabo, okoli katere je kmalu nastala precejšnja gneča. Nekaj časa sem opazoval ohlapen laks, nekaj časa ribe v vodi. V nekem trenutku se je laks narahlo stresel, potem pa napel. Prijem se je pokazal tudi na vrhu palice, z zategom pa sem zamudil. Ob naslednjem metu sem popustil še nekaj več laksa, da bi riba, ki bo prišla, imela več časa, da bi vabo pospravila v gobček, preden bi se to pokazalo na vrhu palice.

K sreči ribe niso nehale kazati zanimanja za vabo. Ob naslednjem prijemu sem najprej dodal še nekaj laksa, ko pa se je izkazalo, da riba misli resno, sem zategnil. Otepajoča podust se je znova zasvetila skozi vodo. Pri lovu podusti na dnu se pogosto zgodi, da riba ni najbolje zapeta in se rada sname, zato sem jo še posebno obzirno utrujal, nazadnje pa le spravil v podmetalko. Ta del opreme nikakor ne sme manjkati, vsaj pri meni ne. Ribo hitreje spravim iz vode, ponekod pa je breg tudi previsok, da bi si lahko pomagal zgolj z rokami. Torej še podmetalka, lahko tudi manjša in primerna ribam, ki jih bomo lovili ali pa jih imamo možnost ujeti. Zložljive s teleskopskim ročajem so čisto primerne.

Lepo podust sem spustil nazaj v vodo, potem pa sem na istem mestu in na enak način ujel še dve. Opoldan sem z ribolovom prenehal, čeprav bi povsem brez težav lahko nadaljeval še v kakšnem tolmunu. Pri tem me oprema namreč ne bi nič ovirala. Kadar je opreme preveč, se precej zmanjša volja po menjavi ribolovnega mesta.

Pazi, ribič, na palico

Na Savi so bile ciljne ribe mrene. Oprema je bila popolnoma enaka kot pri prej opisanem lovu podusti, le predvrstica z debelejšim trnkem je bila nekaj daljša in močnejša. Od vab sem tokrat vzela s seboj prav posebno testo. *CC Moore Belachan paste*, testo izrazitega in ne preveč prijetnega vonja (gre za fermentirane rakce), lahko uporabljamo kot vabo ali kot dodatek kateremu drugemu testu ali

»Alpinizem« ni obrodil pričakovanih rezultatov. Klen nekaj metrov nižje, ki sem mu ponudil vabo, je raje ucvrl neznano kam, kot bi jo pobral.

Lepa mrena, ljubiteljica rakcev, mi je skoraj odnesla palico. Prijela je praktično takoj, ko je vaba padla na dno.

pri izdelavi boljše. Namenil sem se loviti zgolj s tem testom na trnku in brez uporabe krmilnika, zato lovnega predela nisem dodatno krmil. Poznam ga dokaj dobro in skoraj vedno tam ujamem vsaj nekaj mren. Če so v bližini in pripravljene jesti, bodo vabo, še posebno s takim vonjem, hitro zaznale in palica se bo zakrivila.

Prvi dan ni šlo najbolje in tudi ko sem zamenjal nekaj ribolovnih mest, prijema nisem dočkal. Menim, da je bil pač tak dan in ni bila vzrok neuspehu taktika lova z zgolj vabo na trnku ali vaba sama. Zahvaljujoč minimalni opremi sem zamenjal kar nekaj ribolovnih mest in nazadnje končal z ribolovom tam, kjer sem začel. Ribe

pač niso bile za igro. Sem pa zato prehodil precejšnjo razdaljo in domov prišel utrujen kot le malokdaj. In tudi to je nekaj vredno.

Čez dva dni sem znova poskusil na mestu, kjer sem začel in končal prejšnjč. Tudi tokrat sem na trnek postavil testo iz fermentiranih rakcev. Vabo sem vrgel v vodo, palico odložil v rogovilo, potem pa še nekaj brkljal po torbi, ko sem zaslišal značilen zvok, ki ga naredi palica, ko pade po tleh. Ujel sem jo še v zadnjem trenutku, da ni zaradi nevidne sile preveč drsela po kamenju. Nemalokrat se zgodi, da mrena pobere vabo takoj, ko pade na dno. Le da obrneš hrbet in že je vrh palice nevarno blizu vode. V mojem

Ribolovno kolesce Cormoran Elbas je že precej v letih, a mi še vedno omogoča lagoden ribolov brez uporabe stojala za palico (rogovilice) in piskačev. Kolesce ima možnost vključitve prostega teka, vgrajen pa ima tudi elektronski kazalnik prijema. Ta na prijem opozori zvočno in svetlobno s pomočjo lučke na spodnjem delu.

primeru je bila še rogovilica slabo zapričena v tla, kar je pripomoglo, da se je ob naglem prijemu vse skupaj podrlo. Če je rogovilica čvrsto zabita v tla, se to zgodi težje, vsekakor pa je treba takrat, ko je vaba v vodi, ostati pozoren in povsem blizu palice. Če je treba stran, vklopimo prosti tek ali pa popustimo zavoro na ribolovnem kolescu. Prvi nalet zapete mreže v takem primeru ne bo pomenil palice v vodi ali vsaj na tleh. Vsekakor jo moramo pri takem ribolovu na nek način zavarovati, kasnejše tarnanje namreč nič ne pomaga.

Na drugi strani je bil upor kar močan. Palica se je dobro zakrivila, poznalo pa se je tistih 2,5 lb testne krivulje in 0,25 mm debela predvrta. Kakih 1,5 kg težka mreža se je zato hitro znašla v podmetalki in na blazini za odpenjanje.

Kljub dobrim obetom, ki jih je povzročil nenaden prijem mreže, se naslednji dve uri ni zgodilo nič. Zato sem pozornost namenil klenu, ki je nekaj metrov dolvodno spremljal dogajanje na gladini. Zazdel se mi je lahek plen. Žal s seboj nisem imel kruha, ki bi bil tokrat idealna vaba. Na trnek bi ga stisnil tako, da bi v njem ostalo še veliko zraka in bi plaval na površini, potem pa ga s tokom spustil navzdol, klenu pred usta. Na tak način sem že ujel nekaj lepih rib, uspeh pa

Zasilen plovec si lahko izdelamo kar ob vodi iz priročnega materiala.

Za uspešen ribolov ne potrebujemo veliko drobnega pribora. Že tega na fotografiji je skoraj preveč.

sem imel tudi na kepico testa, ki sem jo klenu ponudil brez obtežitve in na čim bolj naraven način. S sistema sem odstranil obtežilnik, si zavihal hlačnici, vzel še podmetalko in bos previdno stopil v reko. Počasi sem pribredel do večje skale, se povzpел nanjo in ribi ponudil vabo. Kepica je v vodo padla nekaj nad klenu in tako lepo, da sem že videl, kako se bo pognal nanjo. Res se je, a v globino povsem v nasprotno smer. Po navadi se klen z zanimanjem odpravi k vabi, ki pade v vodo in jo pobere. Morda pa sem tokrat s svojim alpinizmom preveč opozarjal nase? Vseeno sem vabo pustil še nekaj časa v vodi, če bi si bučman le premislil in bi ga premagala radovednost. Vztrajal sem kakih deset minut na skali, potem pa odnehal in se vrnil na izhodišče ter znova poskusil pri mrenah. Ribiškega veselja pa mi niso privoščile več.

Savsko mrtvilo

Nizek vodostaj Save ni obetal posebno dobrega ribolova. Prej slabega oz., kot pravijo poznavalci Save, nikakršnega. Kljub temu sem se odpravil na eno izmed mrtvic ali točneje: mrtvih rokavov, kjer sem nameraval ujeti kakega linja, ploščiča ali krapa, klenu in

podobne ribe. Zaradi malo opreme sem za ribolov pogumno izbral bolj zaraslo brežino z drevesnimi vejami nad vodo in veliko sence zame. Idealno območje za uporabo kratkih palic. Imel sem dve, za vabo pa koruzo in testo iz fermentiranih rakcev. Koruzno zrno je sploh vsestranska vaba, saj jo obožuje veliko ribjih vrst.

Na koruzo sem lovil slab meter od brega, na testo pa nekaj dlje pod vejami. Ribe, kot je linj, pa tudi krap in druge, rade plavajo tik ob bregu, kjer iščejo kaj za pod zob ali zgolj pohajkujejo. Sploh za linja velja, da ga skoraj ne moremo loviti preblizu brega.

Medtem se je jutro že dobro prebudilo in preostalo mi je zgolj še čakanje na prijem in uživanje v okolici, ki ga je občasno zmotil le hrup vlaka ali pa avtomobila. Slednjih k sreči na bližnji cesti tistega dne ni bilo veliko.

Do popoldneva sem nekajkrat zamenjal vabo na trnku in dokler me niso z vode pregnali zlovešči temni oblaki, veter in grmenje, sem upal na prijem kakšnega linja ali krapa. Kar zadeva ulov, sem žal v ribiški dnevnik znova zapisal ničlo. Sava je pač taka. Prideš dvakrat, trikrat, pa se piskač ne oglasi niti enkrat, kot bi ne bilo rib. Drugič pa imaš prijem, kamorkoli vržeš vabo. K sreči nisem prenašal veliko opreme, zato sem vse skupaj vzel bolj kot lahкотen sprehod ob vodi. Sploh pa so bile počitnice in dopusti in včasih se je treba spočiti tudi od ribolova.

Med vožnjo domov sem v nekem trenutku skoraj obrnil in se vrnil nazaj. Moje običajne palice zaradi njihove dolžine namestim na desni sprednji sedež tako, da ležijo med sprednjima sedežema diagonalno na zadnjo klop. Tedaj pa je bil tam zgolj prazen sedež. »Ops, pozabil si palici!« sem skorajda zavpil. Tik pred napadom panike sem se spomnil, da bi bile lahko v prtlačniku. Na prvem primernem mestu sem zato ustavljal in preveril. Res sta bili tam, majhni v velikem prtlačniku. Na to imenitno lastnost teleskopskih palic se bom moral znova privaditi ...

Pa lahкотno ob vodi!

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

Ni se izšlo po načrtih

Tekmovalci ekipnih državnih prvakov iz osemindvajsetih držav udeleženci so v kraju Ostellato, ki leži na obronku večjega italijanskega mesta Ferrera in državne meje glavnega organizatorja omenjenega SP – San Marina, en teden spoznavali ribe in spreminjajoči se tok vode rečnega namakalnega kanala, ki se vije skozi prostrana polja ter se po približno 30 kilometrih izlije v morje, zaradi česar bi tekmovalce utegnili presemetiti tudi kakšna jegulja.

Našo odpravo so sestavljali tekmovalci Mitja Kmetec, Lenart Pikelj, Primož Adanič, Aleš Kancler, Aleks Mesarič in Božidar Irgolič, trener Andrej Bauman in vodja odprave Alojz Fajdiga s pomočnikoma Matjažem Mesaričem in Katarino Sluga.

Žal se tokrat našim večkratnim državnim prvacom v lovu rib s plovcem (LRP), RD Pesnica – Sensas iz Lenarta, na letošnjem Klubskem članskem svetovnem prvenstvu (SP) ni izšlo po sicer upravičenih pričakovanjih, saj so leta 2013 v Italiji za las zgrešili naslov najuspešnejše ekipe v LRP – člani na svetu. V ekipi naših prvakov je zaradi službenih obveznosti Andrej Bauman, ki je bil pred tremi leti v Italiji na takratnem klubskem SP najuspešnejši posameznik, tokrat prevzel vlogo trenerja na finalnih dneh tekmovanja. Njegovo mesto v ekipi je izpopolnil mladi, trenutno najuspešnejši ptujski tekmovalec, Aleks Mesarič.

Po finalnem dvodnevem nastopu je ekipa državnih prvakov Anglije s prejetimi 23 negativnimi točkami (NT) osvojila naslov klubskih svetovnih prvakov, drugi so bili domačini Italijani (27 NT), na tretjo stopničko pa so stopili Madžari (44 NT). Naši so tokrat premagali deset ekip in zasedli 18. mesto (81 NT) med 28 nastopajočimi ekipami.

Že drugo leto zapored je na največjem svetovnem klubskem prvenstvu nastopil triindvajsetletni Radečan Lenart Pikelj, večkratni slovenski reprezentant (devetkrat v kategorijah U-14, U-18, U-23, enkrat v članski reprezentanci in štirikrat na klubskem SP) in najuspešnejši tekmo-

Naši fantje na slovesnosti ob odprtju prvenstva (z leve): Aleks Mesarič, Aleš Kancler, Primož Adanič, Alojz Fajdiga (vodja ekipe), Božidar Irgolič, Mitja Kmetec in Lenart Pikelj. (Foto: osebni arhiv Pikeljevih)

Vodja ekipe, Alojz Fajdiga, je moral svoje varovance po njihovem prvem sobotnem nastopu zapustiti in se vrniti domov, da je naslednje jutro lahko nastopil na tekmi DP LRP – veterani v Radečah.

Njegovi slabi volji se je pridružila še žalost večkratnih mladih reprezentantov Primoža Adaniča, Aleksa Mesariča in Lenarta Pikelja, saj se niso mogli udeležiti DP LRP in se boriti za naslov državnega prvaka v kategoriji U-23, ki je hkrati kot SP v Italiji potekalo na trasi ribnika RD Šempeter.

Žal se potrjuje mnenje mnogih športnih ribiških delavcev, da je Tekmovalna komisija RZS zapadla v stanje površnosti in nereda.

valec ekipe slovenskih državnih prvakov RD Pesnica – Sensas. »Na dvodnevem tekmovanju sem prvi dan dosegel 7. in drugi dan 6. mesto v sektorju. Žal bolje ni šlo. Tekmovanje na urejeni in zelo dolgi tekmovalni trasi je bilo precej zahtevno zaradi spreminjajočega se vodnega toka in velike razlike teže rib – ploščičev, ki se je gibala med 100 in 2.500 g. Na treningu smo v primerjavi z ostalimi ekipami lovili zelo uspešno, vendar se način lova rib iz dneva v dan spreminjal in ulov manjšal. Naš največji problem je bil, da smo prvi dve uri lovili zelo uspešno, zadnji dve uri pa zelo slabo. Menim, da smo na začetku hranjenja – privabljanja rib dodali premalo vab (fuji, verdevaz ...) v krmo, ki smo jo na dolžini štek palice ponudili ribam. Praviloma so med tekmovanjem ribe dohranjevali z zemljo, kateri je bila primešana vaba, zemlja pa je morala biti tako navlažena, da je puščala vodo. To je bil za mene nepoznan način pri-

vabljanja rib, ki ga v načinu ribolova na naših vodah ne poznamo,« je povedal Lenart in dodal: »Bogatejši smo za novo izkušnjo, ki smo jo drago plačali.«

Mitja Kmetec, duša in srce večletnega delovanja ekipe, je uspešen slovenski reprezentant v LRP, ki je mnogokrat oblekel državni dres. Brez zadržkov je povedal: »Velikih pričakovanj na tej trasi nisem imel, saj so že pred leti na takratnem SP prevladovali Italjani. Upal sem, da bomo ugotovili taktiko, s katero so najboljše ekipe prav v končni tekme ujele velike ribe. Na žalost nam to ni uspelo in ta trasa zame še vedno ostaja velika uganka.«

Trener Andrej Bauman je poudaril: »Po letu 2013, ko smo za las zgrešili naslov svetovnih prvakov, se nam nekako ni uspelo približati najboljšim ekipam, najprej so bile Radeče, nato lani Slovaška. Tam smo sicer drugi dan osvojili 4. mesto, a so nas pokopali rezultati prvega dne, ki je bil na meji regularnega, saj je bilo tekmovanje prekinjeno, že pred samo prekinitevjo pa so bile vremenske razmere skrajno nevarne. Takšna tekmovanja puščajo posledice na samozavesti, na zavedanju, da smo lahko del svetovnega vrha. Ekipa, ki je zastopala našo RD in Slovenijo, je bila dobra, tudi dovolj izkušena. Sam še danes ne vem, kje je bila težava, a očitno nismo uspeli spoznati vode do te mere, kot konkurenca. Fantje so lovili dobro, upam trditi, da nekateri odlično, a je bila očitno tehnika priprave hrane tako pomembna, da nisi imel možnosti, če si pri tem zgrešil. Za vse udeležence je bila to vsaj dobra izkušnja, če so že pričakovanja ostala neizpolnjena.«

Naši nekdanji »vice« svetovni prvaki iz ekipe RD Pesnica – Sensas so svetovno javnost že opozorili, da je Slovenija v LRP naredila velik korak proti najuspešnejšim ekipam na svetu, a šport ne bi bil zanimiv, če ne bi v njem doživljali vzponov in padcev ...

Jože Šmejc

Letos v Španiji, naslednje leto v Sloveniji

Letošnje petnajsto Svetovno prvenstvo FIPS-Mouche v lovu rib z umetno muho za mladince je bilo v času od 8. do 14. avgusta v Galiciji na severu Španije. Tekmovalci so bili nastanjeni v kraju Santiago de Compostela. Na prvenstvu je sodelovalo osem držav s popolnimi ekipami: Češka, Francija, Irska, Južna Afrika, Poljska, Slovaška, Španija, ZDA, ena pa samo s posamezniki. Prvenstva sta se udeležila tudi dva tekmovalca iz Slovenije – Luka Pesjak iz RD Ljubno in Rok Svetec iz Koroške RD – ter trener Stanko Prednik. Luka Pesjak je zasedel 29. mesto, Rok Svetec pa 44. v konkurenci 45 uvrščenih. Na letošnjem prvenstvu so prevladovali Francozi, ki so zmagali ekipno in v posamezni konkurenci osvojili vse tri medalje, zlato, srebrno in bronasto. Svetovni prvak je postal francoski tekmovalac Emilio Saint-Aman, drugi je bil Florent Paulet, tretji pa Quentin Many. Srebrno medaljo je osvojila ekipa ZDA, bronasto pa Češka.

Luka Pesjak, trener Stanko Prednik in Rok Svetec (foto: M. Žaberl)

V času od 28. julija do 1. avgusta sva predstavnika FIPS – Mouche predsednik Paul Vekemans in drugi podpredsednik Borut Jerše opravila inšpekcijski ogled prizorišča naslednjega, šestnajstega svetovnega prvenstva FIS Mouche v lovu rib z umetno muho za mladince, ki bo pri nas v Sloveniji prihodnje leto. Potekalo bo na štirih sektorjih na reki Savinji – dveh na delu, kjer gospodari RD Mozirje, dveh na delih, kjer gospodari RD Šempeter, ter na ribniku na Ljubnem, s katerim gospodari RD Ljubno. Vse tri ribiške družine bodo tudi v sodelovanju z Ribiško zvezo Slovenije pripravile prvenstvo. Funkcijo mednarodnega organizatorja prvenstva bo opravljal predsednik RD Šempeter Boštjan Zagožen. Tekmovalci bodo nastanjeni na Ljubnem v Penzionu Prodnik, Hotelu Planinka in nekaterih zasebnih nastanitvah. Predstavnika FIPS-Mouche sva bila s tekmovalnimi sektorji, nastanitvenimi zmogljivostmi in predstavljenim stanjem priprav zadovoljna. Na koncu ogleda smo z organizatorji podpisali dogovor o organizaciji prvenstva. Več o pripravah bomo bralcem glasila Ribič predstavili v eni od naslednjih številčk glasila.

Pogoji za tekmovanje so bili zelo zahtevni, saj je bil nivo rek nizek, bilo je zelo toplo in skoraj ves čas tekmovanja je pihal močan veter. Tekmovalci so lovili v petih sektorjih na štirih rekah, Allons, Eume in Mande s po enim sektorjem ter Xallas, kjer sta bila dva sektorja. Reke so bile zelo različne, posebno zahtevna je bila reka Eume, ki leži v narodnem parku in je bila hoja v njej zaradi spolzkega dna in globokih tolmunov zelo težavna. Tekmovalci so lovili potočne in morske postrvi, najmanjša mera je bila 18 cm. Lovili so na dve umetni muhi. Naša mlada tekmovalca sta se sicer uvrstila v drugi dele lestvice, sta se pa dobro borila in si prav gotovo nabrala pomembne mednarodne izkušnje pred naslednjim svetovnim prvenstvom, ki bo pri nas na Savinji. Luka je celo zmagal na eni tekmi v sektorju na spodnjem delu reke Xallas.

Borut Jerše

● MEDNARODNA PRVENSTVA

LOV RIB Z UMETNO MUHO

Še en uspeh slovenskega muharja

V mestu Šipovo (BiH) je bilo na reki Plivi v nedeljo, 24. julija, mednarodno tekmovanje v lovu rib z umetno muho, imenovano Dnevi lipana. Tekmovanje je priljubljeno tudi pri nas v Sloveniji in se ga udeležuje kar nekaj naših tekmovalcev. Tudi tokrat se jih je zbralo nekaj. Lep uspeh je dosegel Sašo Kladnik, sicer član RD Straža – Sava in tekmovalac v DP LRM. V zelo močni mednarodni konkurenci 45 tekmovalcev, kjer niso manjkali reprezentanti BiH, Srbije in Črne gore, je premagal vse tekmece in zaslužen slavlil.

Sašu čestitamo in upamo, da bo s takšnimi rezultati nadaljeval tudi na državnem prvenstvu.

Drago Ornik

Na Plivi je najbolje lovil Sašo Kladnik iz RD Straža Sava.

Ribiški car RD Ptuj je postal Roman Planec

Po uspešnem ribiškem tekmovanju vojnih veteranov v lovu rib s plovcem v soboto, 6. avgusta, so ptujski ribiči nadaljevali praznovanje praznika MO Ptuj v nedeljo, 7. avgusta, s tekmovanjem za ribiškega carja za leto 2016. V prijetnem vzdušju ribnika v Rogoznici si je z največjo ulovljeno ribo laskavi naziv prilovil Roman Planec, prvi spremljevalec je postal Franc Leben, drugi pa Janez Zemljarič. Ob kronanju je novi ribiški car sprejel tudi vrsto nalog. V obdobju svojega carjevanja bo skrbel za vode v ptujskem ribiškem okolišu. Prevzel je odgovornost za čistost voda, ribe v vodi in varovanje narave.

Po kronanju so ob kramljanju ribiški tovariši zaželeli novemu carju, da bi uspešno opravil vse naloge.

Stane Žitnik

Roman Planec, ribiški car RD Ptuj za leto 2016

Nočna somijada na ribniku Črnelo

RD Bistrica Domžale, Liga prijateljev ribolova na soma v pododboru Domžale, je v noči s sobote, 6., na nedeljo, 7. avgusta 2016, organizirala nočni ribolov, ki je potekal od 21. do 5. ure zjutraj. Srečanja na drugi nočni somijadi se je udeležilo skupaj štirinajst ribičev. V ribniku Črnelo, ki je znan po merskih somih, so pogosti prijemi tudi manjših somov, dolžine do 40 cm.

Živahno ribiško razpoloženje so ribičem tja do 23. ure zvečer ustvarjali ujeti krap, teže 3,50 kg, ki ga je ujel Gregor Hočevar, ter dva manjša soma, ki sta ju ujela Jure Osolin (33 cm) in Andrej Breznik (39 cm). Ujeli smo tudi netopirja, ki se je zapletel v ribiško

Blaž Pajer s svojim prvim ujetim somom, dolgim 112 cm.

Tekmovanje za ribiškega carja

V soboto, 27. avgusta, je na tekmovalni trasi pri Renerju v Libeličah potekalo tradicionalno tekmovanje za ribiškega carja. Koroška RD je tudi tokrat tekmovanje pripravila bolj v pomenu družabnega srečanja oz. ribiškega piknika, seveda pa ima osvojitev naziva ribiški car tudi svoj čar. Tekmovanja se je udeležilo 44 tekmovalcev, ki so se pomerili v talnem ribolovu. Največ sreče je imel večkratni nosilec tega naslova Srečko Langbauer, ki je postal novi ribiški car in zaprisegel, da bo do naslednjega leta vzorno skrbel za naše vode. Prvi spremljevalec je bil Vinko Dobnik, drugi pa Robi Merc.

Po tekmovanju je potekalo družabno srečanje, ki se je tudi tokrat končalo šele v zgodnjih jutranjih urah.

Besedilo: Robert Preglau, fotografije: Mirko Preglau

Trizob ribiškega carja bo vsaj eno leto znova služil Srečku Langbauerju.

vrvico, a smo ga takoj izpustili nazaj v naravo.

Malo pred polnočjo je vrvenje in trušč v vodi povzročil večji som, ki se je ujel na mrtvo ribo v plitvejšem delu ribnika. Naš član Blaž Pajer je s pomočjo kolegov iz vode potegnil metrskega soma, kot jim radi rečemo pri nas. Ko smo se načudili, kako velik je, smo ga kar s šiviljskim metrom izmerili in ugotovili, da je dolg natanko 112 cm, tehtal pa je 10,10 kg. Som je zagotovo največji predstavnik sladkovodnih vrst rib pri nas, zato je temu primerno tudi njegov uplenitelj požel velik aplavz in seveda čestitke. Druga organizirana nočna somijada je dokazala, da smo v primerjavi s prejšnjim letom vsi zelo napredovali. Prav tako tudi somi, ki so se v enem letu zredili za kakšen kilogram.

Tomaž Lavrič

Ribiško tekmovanje vojnih veteranov Ptuj 2016

Ptujski ribiči so organizirali ribiško tekmovanje v lovu rib s plovcem, na katerem so tekmovali ribiči veterani vojne za Slovenijo. Tekmovanje vsako leto poteka med posamezniki za pokal Zveze veteranov vojne za Slovenijo in je bilo

Tekmovanje veteranov vojne za Slovenijo

letos posvečeno 25. obletnici samostojnosti, ekipno tekmovanje pa v počastitev praznika Mestne občine Ptuj

V organizaciji Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ptuj in izvedbi RD Ptuj je v soboto, 6. avgusta, potekalo že štirinajsto tekmovanje vojnih veteranov v lovu rib s plovcem. Tekmovanje je vsako leto posvečeno prazniku Mestne občine Ptuj, tokrat pa še 25. obletnici samostojne Slovenije in vojne za Slovenijo. Tekmovanja se je udeležilo 25 ekip iz celotne Slovenije, zraven pa še dve ekipi veteranov iz hrvaškega Bjelovarja in ekipa iz Madžarske. Čeprav je bilo v prvi vrsti pomembno druženje, pa je bil vseeno prisoten tudi tekmovalni duh. Med ekipami, ki so tekmovali pod pokroviteljstvom MO Ptuj, je prvo mesto dosegla ekipa OZVVS Ptuj I, drugo ekipa OZVVS Ptuj II in tretje ekipa OZVVS Velenje. Med posamezniki, ki so tekmovali pod pokroviteljstvom ZVVS, pa so bili najboljši Dušan Horvat, Branko Verdenik in Drago Bežjak, vsi iz OZVV Ptuj.

Stane Žitnik

RADLJE OB DRAVI

Obeležili smo dan slovenskih ribičev

V RD Radlje smo letos spomladi izvolili novo predsedstvo in organe družine, vsi pa smo se z veliko vnemo in skrbnostjo lotili dela, ki nam je bilo zaupano. Obveznosti je veliko, zato nas veseli, da imamo tudi ribiči svoj dan, ki smo ga letos namenili predvsem druženju.

Glede na to, da se je vodstvo v celoti zamenjalo, smo menili, da je prav, da se spoznamo s posamezniki, društvi in organizacijami, s katerimi sodelujemo. Tako smo v četrtek, 30. junija 2016, v ribiškem domu pri ribniku Reš priredili srečanje s predstavniki občin, sosednjih RD, lovskih družin, gasilci, policijo, pristojnim inšpektorjem in predstavniki delovnih organizacij, s katerimi sodelujemo. Srečanja se je udeležila večina povabljenih.

Po uvodnem nagovoru predsednika RD Radlje Marka Ješovnika in predstavitvi načrtov RD so spregovorili še povabljeni gostje. Razgovor je bil kar živahen, vsi pa smo si bili enotni, da je potrebno dobro sodelovanje za lažje doseganje postavljenih ciljev. Kasneje so se nekateri preizkusili v ribolovu v ribniku Reš, seveda pa za dobro vzdušje ni smela manjkati kulinarčna ponudba. Srečanje je bilo odlična priložnost za spoznavanje in izmenjavo izkušenj, porodile pa so se tudi nove ideje o sodelovanju.

V petek, 1. julija, smo priredili srečanje članov RD Radlje in njihovih družinskih članov, saj menimo, da takšna srečanja pripomorejo k krepitvi odnosov med člani in tvorjenju novih idej ter zamisli v povezavi z delovanjem RD. Pozdravil nas je naš predsednik in predstavil doseganje dela, podelil pa je tudi znake za zasluge. Člani so lahko prispevali pisna mnenja, pobude in predloge glede delovanja RD in aktualne problematike.

Naši člani so skuhali bograč, po matici pa se je večina ribičev odpravila na ribolov v ribnik Reš, kjer je imel največ ribiške sreče mladinec Rok Ješovnik, ki je ulovil krapa, težkega 9 kg.

Za večerjo smo pripravili pečene postrvi, druženje pa je ob harmoniki trajalo še dolgo v noč.

Srečanja se je udeležilo več kot sto ljudi, od najmlajših do tistih malo starejših. Prisotni so bili zelo zadovoljni, zato smo sklenili, da bomo podobna srečanja organizirali tudi v prihodnje.

Jernej Košir

Srečanje ribičev RD Radlje in njihovih družinskih članov ob ribniku Reš (foto: M. Ješovnik)

VRHNIKA

Mladi ribiči so taborili

Z mladimi ribiči je vedno lepo. Med ribolovom nas cukajo za rokav, naj jim zavežemo trnek ali predvrnico, pomagamo pritrditi plovce ali sneti ulovljeno ribo. Dostikrat nas sprašujejo stvari, na katere smo že davno pozabili. Srčno se veselijo majhnih radosti, drobnih zakladov, ki jih odkrijejo po naključju, in majhnih ulovov, zaradi katerih se jim razleze nasmeh do ušes. Takšno vzdušje je vladalo tudi na Vrhniki na prvem mladinskem ribiškem taboru, ki je pod okriljem RD Vrhnika potekal zadnji vikend letošnjega avgusta. Na njem so mladi spoznali ribe, ribolovne tehnike, ribiško etiko, se spoprijateljili, spali v šotorih, se družili s kulturniki in umetniki ter prav po mladostniško uživali.

Gonilni sili Mladinskega ribiškega tabora na Vrhniki sta **Vladimir Mikec - Miki**, predsednik RD Vrhnika, in njegov prijatelj **Aleksandar Stević**, mentor mladincev v sosednji RD Barje. Le-ta je pred nekaj meseci predlagal, da bi v Iškem vintgarju poleg muharskega tabora organizirali tudi splošni ribiški tabor na Vrhniki. Glede na to, da najmlajših v ribiških vrstah tako ali tako primanjkuje, je ideja padla na plodna tla. O njej so razpravljali na seji upravnega odbora RD Vrhnika in se odločili, da bodo tabor speljali.

Organizacijski ekipi so se pridružili Andrej Lupinc - Lupo, Boštjan Urbanc, Jure Furlan, kuhar Miha Fink, brata Nejc in Jure Simončič ter nekateri drugi člani RD Vrhnika. Za nasvete, ideje in organizacijo so se obrnili na Stevića, za vse drugo pa so poskrbeli sami znotraj njihove RD. Glavni namen tabora je bil navdušiti mlade za ribolov in jih prepričati, da bi se včlanili v ribiške vrste. V RD Vrhnika si želijo, da bi se dolgoročni razvoj ribištva na njihovem območju obdržal ali celo okreplil.

Mladinski tabor je bil po naravi splošen. Potekal je ob ribniku pred ribiškim domom v Sinji Gorici, v prelepem parku tik ob Ljubljani. Poudarek so dali beličarjenju in krapolovu, mladim pa so pokazali tudi osnovne prvine vijačenja in muharjenja. Poleg ribiških dejavnosti je dogajanje na taboru obogatilo spanje v pravih šotorih ter obisk nekaterih umetnikov in ustvarjalcev. Mlade so s svojim obiskom in kulturnimi vložki razveselili **Simon Urbas**, glavni vokalist in kitarist glasbene skupin Prepečenci, pisatelj **Andrej Lupinc - Lupo** ter igralec, harmonikar in pevec **Janez Škof**. Slednji je z obiskom naredil ogromno uslugo mladim obiskovalcem, RD Vrhnika in Lupincu samemu, ki ga je tja povabil.

Čez dan so se mladi ukvarjali z ribiško teorijo, spoznavanjem rib in ribolovom. Na ribniku so lovili krape, rdečeperke, ploščiče, klene, ostrize in druge ribje vrste. Organizatorji so mladim ponudili tudi družabne dejavnosti, metanje žogic v tarčo, met z obtežilnikom, streljanje s fračo, kriket in druge.

Mentorji, med njimi naj omenimo brata Jureta in Nejca Simončiča, so pomagali mladim udeležencem pri ribolovu, zajemanju rib in z nasveti za njihovo dobro počutje.

Kaj so o taboru povedali njegovi obiskovalci?

Tabora se je udeležila tudi **Eva Fišter** z bližnjega Drenovega Griča, ki je članica RD Vrhnika. Dejala je, da se je na taboru počutila zelo dobro.

Matěj Pavčnik z ulovljenim krapom in ribiški prijatelji. S srečnih obrazov lahko razberemo, da so se imeli mladi na taboru lepo. Nas, ki smo jih opazovali, je veselilo še nekaj drugega: tri dni so v sožitju živeli, lovili in se učili ter se pri tem izvrstno zabavali.

Leon Kočever (desno) z Vladimирjem Mikcem - Mikijem, predsednikom RD Vrhnika. Povezovanje starejše in mlajše generacije je v ribištvo izjemno pomembno. Priznati moramo, da jim je na Vrhniki to odlično uspelo.

Poleg ribolova v sladkih vodah jo navdušuje tudi morski ribolov šparov in podobnih rib. Na taboru je pri ribolovu zabeležila lep uspeh. Na ribniku je uspela ujeti več krapov, ki so tehtali do okoli 2 kg. Poleg njih so jo razveselile še številne zelenike in rdečeperke. Ulovljenih rib navadno ne upleni, temveč jih raje nepoškodovane izpusti nazaj. Poleg beličarjenja se je preizkusila tudi v vijačenju in muharjenju, sicer pa so jo izbrali za kapetanko ekipe, ki si je nadela ime Ščuka. Veseli se ribiškega krožka, ki poteka na OŠ Ivana Cankarja na Vrhniki in ima že dolgoletno tradicijo. Z njim je začela Jana Rus,

ujel ogromno zelenik, rdečeperk in tudi nekaj ploščičev. Najraje je lovil na plovec. Veseli ga, da so vse ribice, ki so jih ujeli, preživele. Z njimi so namreč ravnali zelo lepo, nekaterim so celo razkužili gobček! **Matej Pavčnik** je imel pri ribolovu krapov več sreče. Zaupal nam je, da jih je največ ujel s pomočjo talnega ribolova ter z deževniki in koruzo. Slednja je tudi sicer njegova priljubljena vaba. Dejal je, da so bili prijemi zelo močni, enkrat celo tako zelo, da mu je palico, ki jo je imel naslonjeno na stojalo, vrglo k tlom. Največ so ujeli lusknarjev, nekaj tudi zrcalarjev. Poleg splošnega tabornega vzdušja so mu

mu je zgodila tudi zanimiva prigoda: njemu in še enemu sotekmovalcu sta hkrati prišla krapa. Med utrujanjem sta se zapletla v laks, a sta ju ribiča le uspela rešiti in potegniti na varno v podmetalko.

Arnelu Bečiču je bila všeč družba drugih mladih ribičev. Ribolova krapov se je lotil s plovcem, obtežilnikom in krmilnikom. Povedal nam je, da je imel največ sreče, ko je lovil s plovcem in krmilnikom. Za vabe je uporabil črve, koruzo in kruh. Globina vode je v tamkajšnjem ribniku različna, nekako od 2 do 3 metre, kar je za krape ravno prav. Ribnik, ob katerem so lovili, mu je zelo všeč, ribolovna

Andrej Lupinc - Lupo, direktor fotografije, pisatelj in ribič muhar, je mladim pokazal muharske mete. Znanje jim je prišlo še kako prav, saj so se preizkusili tudi v muharjenju krapov in ostrizev.

Vladimir Mikec - Miki, gonilna sila tabora, je mladim predstavil arhivske fotografije ulovov, ogrožene ribje vrste in druge ribiške zanimivosti.

zdaj pa ga vodi **Boštjan Urbanc**. Prijazni **Sai Velkavrh - Korenčan** je pohvalil odlično organizacijo tabora. Dejal je, da je tam spoznal mnogo novih prijateljev, s katerimi so skupaj ujeli veliko različnih vrst rib. Pohvalil se je s prijemom velikega krapa, ki pa se mu je med utrujanjem snel. Je pa

bile všeč še pečene perutničke kuharja Mihe. Povedal je, da so tudi preostali udeleženci tabora lovili lepo. Dobre priprave so mu na nedeljski tekmi pomagale, da se je v skupni razvrstitvi zavihtel na odlično drugo mesto (prvo si je prislužil Matic Rijavec, tretje pa Marsel Vidmar Šalamun). Na tekmi se

mesta so lepo urejena, rib je veliko. S postavitvijo šotorov, v katerih so spali, je bil zelo zadovoljen, prav tako s hrano. Kuharja Miho Finka je tako ali tako že poznal, zato se ni bal, da bi bili na taboru lačni. Arnel je s starši znova poskrbel za presenečenje drugih udeležencev in organizatorjev ribiškega tabora. Mami Anita in oče Damir sta namreč spekla in prinesla več pladnjev nad vse okusnega peciva in tort, s katerimi so se mladi z veseljem posladkali. **Leon Kočvar** iz Ljubljane se je z ribolovom seznanil pred štirimi leti. »Ker mi je bilo všeč, sem se odločil, da z njim nadaljujem, znanje pa nadgradim na ribiškem taboru. Moj mentor je Andrej Lupinc - Lupo, ki ga poznam že dlje časa. Lovim predvsem na območju Vrhnike, na Ljubljani in številnih ribnikih, kjer so odlične razmere za ribolov. Ko bom starejši, bom raziskoval tudi vode na drugih koncih Slovenije.« Najbolj sta mu všeč muharjenje in ribolov s plovcem. Dejal je, da ribnik pred ribiškim domom v Sinji Gorici ni težak za ribolov, le ribe so včasih

Sredi vrhniškega ribiškega tabora, ki je potekal pod šotori, je vihrala zastava, s katere se je bleščala ladja Argo. Vrhničani so ponosni na zgodovinske motive iz bližnje okolice, v kateri živijo, lovijo in ustvarjajo.

Ribiška etika in vzgoja mladih o pravilnem rokovanju z ulovljenimi ribami sta izjemno pomembni. Jure Furlan, član RD Vrhnika in ribiški čuvaj, je med drugim mladim pokazal, kako razkužiti krapov gobček in kako ribo nepoškodovano izpusti nazaj v ribnik.

Arnel Bečić se rad udeležuje mladinskih ribiških taborov. Dokazal je, da poleg muharjenja obvlada tudi krapolov. Dejal je, da se je na taboru odlično počutil in da se bo rad vrnil ob revirje RD Vrhnika.

Eva Fišter je edino dekle, ki se je udeležilo vrhniškega ribiškega tabora. Dejala je, da se med fanti dobro počuti, ob ribolovu pa zelo uživa, kar je bilo opaziti tudi na rezultatih. Na fotografiji je eden od številnih krapov, ki jih je uspela ujeti.

Teodor Primožič se je razveselil vsakega ulovljenega krapa, na taboru pa mu je bilo tako zelo všeč, da se ga bo prihodnje leto zagotovo znova udeležil.

muhaste in le poredko prijemljejo. Na taboru se je odlično počutil. »Najbolj so mi bili všeč mentorji in drugi mladi ribiči, med katerimi sem spoznal precej novih prijateljev. Na zaključni tekmi bi mi lahko sicer šlo bolje, toda vseeno sem uspel ujeti kar nekaj rib. Med njimi so bile zlasti zelenike in rdečeperke.« **Teodor Primožič** je po vsakem ulovu vestno izpolnil ribiški dnevnik. Vanj je vpisal vrsto ribe, ki jo je ujel, njeno težo, dolžino, vabo, točen datum in čas ulova ter vremenske okoliščine. To je počel z izjemno natančnostjo. Izdal nam je, da mu je za tabor povedala mama,

ki je na spletu opazila vabilo. Z ribolovom je sicer začel na morju, nato pa se je vpisal v ribiški krožek na OŠ Ivana Cankarja na Vrhniku. Skupaj z mentorjem in drugimi ribiški prijatelji so že lovili na ribnikih v okolici ribiškega doma. V spomin se mu je vtisnilo spanje v šotorih, sobotno druženje z igralcem Janezom Škofom in možnost, da so pri ribolovu (in tekmovanju) po mili volji lahko uporabili katero koli ribolovno tehniko. V treh dneh ribolova je ujel ploščiče, krape – najtežji je tehtal več kot dva kilograma –, in ribji drobiž.

Andrej Lupinc - Lupo nam je

ob slovesu zaupal, da so imeli pri organizaciji tabora sprva malo trme. »Morda nismo računali na vse posebnosti okolja, v katerem delujemo, a vseeno menim, da smo tabor uspešno speljali in zaključili. V prihodnosti ga bomo organizirali tako, da se bomo posvetili le beličarjenju in krapolovu, vijačenju in muharjenju pa bomo prihranili za katero drugo priložnost, denimo za muharski ribiški tabor, ki bi ga lahko pripravili v Retovju, neposredno ob izviru Velike Ljubljance. Ribnik ob ribiškem domu je namreč tipična beličarska voda, mešanje različnih načinov ribolova pa lahko mlade samo zmede.« Med taborom so Vrhničani še ugotovili, da je okolica njihovega ribiškega doma razmeroma neizkoriščena. Pogovarjajo se, da bi zato v prihodnosti tam oblikovali mini kamp ali bi ribiške tabor organizirali večkrat na leto. »Infrastrukturo in delovne ljudi imamo, tako da so načrti povsem uresničljivi,« je zaključil Lupinc.

Prijetno druženje so mladi in njihovi mentorji sklenili s skupinsko fotografijo in podelitvijo bogatih nagrad, ki so jih prejeli prav vsi udeleženci tabora, ne glede na uvrstitev na nedeljski ribiški tekmi. Obljubili so si, da se bodo prihodnje leto spet srečali. Znova se bodo učili, mladi od starejših mentorjev, malo pa tudi v obratni smeri. Iznajdljivi nadobudneži so zaklad slovenskega sladkovodnega ribištva, ki ga moramo skrbno varovati. Tega se v RD Vrhnika zelo dobro zavedajo, za kar jim moramo čestitati!

Jure Ušeničnik

Skupinska fotografija prvega Mladinskega ribiškega tabora na Vrhniku. Udeležilo se ga je devetnajst otrok, pri izvedbi pa je pomagalo tudi okoli deset marljivih članov RD Vrhnika in sosednje RD Barje.

Organizirali tretji tabor mladih ribičev

V času od 25. do 26. junija je Komisija za delo z mladimi v RD Črnomelj organizirala že tretji tabor mladih ribičev. Sedaj mu že lahko rečemo tradicionalni.

Že ob koncu lanskega drugega tabora je bilo iz ust mladih ribičev slišati željo po ponovnem snidenju v prihodnjem letu. Takšne besede so za nas mentorje mladih ne le pohvala, ampak tudi priznanje, da delamo dobro in uspešno. Vse to nas še dodatno vzpodbuja, da vsako leto na taboru pripravimo kaj novega, poučnega in ob tem nikakor ne pozabimo na varstvo narave.

Dvodnevni tabor je tudi letos potekal ob ribniku Mlaka v Kanižarici, kjer je tudi novozgrajeni ribiški dom. Mladi ribiči so se zbrali zgodaj zjutraj, saj smo ribiči znani, da dan pozdravimo skupaj s soncem. Ob prihodu sem vsem udeležencem v imenu RD Črnomelj in Komisije za delo z mladimi zaželel prijetno bivanje ter seveda dober prijem. Po nastanitvi so vsi udeleženci začeli s pregledom ribolovne opreme in prostim ribolovom. Glede na to, da smo imeli letos na taboru mlajšo populacijo kot v prejšnjih letih, smo se mentorji še posebej pripravili za pomoč pri pripravi ribiškega pribora. Pri tem, kolikor je le mogoče, upoštevamo praksu vzporednega dela med mladimi in mentorji.

Zaradi visokih temperatur smo sredino dneva preživeli v ribiškem domu ob učenju vezanja trnkov, veliko časa pa smo namenili suhi disciplini lova umetnih rib, ki se je pokazala kot zelo zahtevna. Slednje potrjuje tudi dejstvo, da so mladi ribiči kot za šalo premagovali celo svoje mentorje. Po kosilu in krajšem počitku smo ob ribniku

Vsaki skrbi za svojo večerjo.

organizirali prvi del dvodnevnega tekmovanja. Marsikateri mladi ribič se je ravno takrat prvič srečal z večjo ribo.

V času pred večerjo smo prikazali sodobne oblike krapolova. Med mladimi je največ pozornosti požela raketa za hranjenje in prav vsi so se preizkusili v hranjenju na večjo oddaljenost. Mlade smo tudi poučili, kako pravilno ravnati z ujetjo ribo in jo nepoškodovano vrniti nazaj v njeno domovanje.

Najlepši je večer. Takrat ob ribniku zagori taborni ogenj. Večer poteka sproščeno ob že tradicionalni peki klobas na palici in smehu, vse do počitka na skupnih ležiščih doma ob ribniku.

Nedeljsko jutro smo začeli z jutra-

njo telovadbo ter obilnim zajtrkom. Mladi člani so pripravili še drugi del tekmovanja, medtem ko smo mentorji ob pomoči članov društva poskrbeli za kosilo. Ob zaključku smo med mlade člane podelili nekaj ribolovnega pribora in ribje hrane. Letošnja novost je bila tudi nagrada za najbolj pridnega udeleženca tabora. Med mladimi se je čez dan šušljalo, kdo je srečni dobitnik. Na koncu smo sklenili, da si las-kavi naslov zaslužijo vsi udeleženci in usta mladih so bila zopet nasmejana do ušes.

*Nejc Weiss,
predsednik Komisije
za delo z mladimi*

Kdo je spretnejši: lov umetnih rib.

Udeleženci z mentorji

Na prazniku s tržiškimi ribiči

27. avgusta smo se družili z gostoljubnimi ribiči RD Tržič, ki so pripravili proslavo ob 60. obletnici delovanja njihove ribiške družine. Vzdušje je bilo še toliko bolj slovesno, saj je jubilej sovpadal s praznovanjem 70. obletnice organiziranega ribištva na Gorenjskem. V ta namen so tamkajšnji marljivi ribiči izdali lično zgibanko in pripravili družabno prireditev na prostem, ki je potekala ob prenovljenem prostoru za piknike v Žejah, neposredno ob Tržiški Bistrici in ribnikih. Dogodek so pospremili ribiški gostje od blizu in daleč, odlične pečene postrvi, toplo sončno vreme in dobra volja.

Prav slednje v okolici Tržiča tako ali tako ne manjka. Njihove vode, zlasti bogata Tržiška Bistrica, so polne rib, zato ni čudno, da jih radi obiskujejo številni ribiči iz Slovenije in tujine. To pa ni samoumevno. V zadnjem obdobju je uigrana ekipa vodstva in članov svojo ribiško družino spremenila iz skromnejše organizacije v dobro stoječo, ki jo cenijo in jemljejo za zgled tudi druge RD. Poleg kakovostnih strokovnjakov jih odlikujejo razumno razdeljene delovne naloge, urejen ribogojni objekt, učinkovita čuvajska služba, zgledno sodelovanje z drugimi lokalnimi organizacijami in še mnogo drugega.

Korenine RD Tržič segajo v leto 1946, ko je bila v okviru Gorenjske ribarske zadruge ustanovljena revirna družina Tržič. Že takrat so gospodarili s Tržiško Bistrico, imeli pa so enajst ustanovnih članov. Ribiška družina v sedanjem pomenu besedne zveze so postali leta 1956, ki sicer velja za leto ustanovitve vseh RD na Gorenjskem. V RD Tržič je bilo takrat včlanjenih 39 članov, zdaj jih je že več kot dvesto, med njimi so tudi odlični ribogojci in ribiški tekmovalci. Panogi sta od nekdaj zaznamovali njihovo članstvo.

Na jubilejni slovesnosti je **Janko Troha**, predsednik RD Tržič, povedal: »Z našo zavzetostjo, ki nas je vodila zadnjih 15 let, bomo, upam, nadaljevali. Vesel sem, da smo na novem urejenem prostoru za piknike. Z delom pa še ne bomo zaključili, temveč nas čaka širitev. Trenutno oblikujemo mini kamp in novo ribogojnico. Želimo, da bi zastavljene cilje v celoti dosegli in da bi bile nove pridobitve v korist

»Veseli smo današnjega pomembnega praznika, tudi zato, ker smo na našem novem urejenem prostoru za piknike. Ob jubileju čestitam članom, vsem zbranim pa želim, da bi se pri nas dobro počutili,« je v uvodnem nagovoru med drugim povedal Janko Troha, predsednik RD Tržič.

članom RD, prebivalcem okoliških občin in drugim obiskovalcem.«

Dr. Miroslav Žaberl, predsednik RZS, je v slovesnem nagovoru spomnil, kakšne vode so obdajale ribiške predhodnike v letih, ko so v povojnem času začeli ustanavljati ribarske zadruge in kasneje ribiške družine. »Z nostalgijo se spominjamo, da so bile prav gotovo drugačne, manj pozidane in najverjetneje tudi bogatejše. Slovenski ribiči bi si želeli, da so naše vode takšne ali celo boljše, kot so bile v tistih davnih časih. Žal pa ribiči v

Zbrane je pozdravil tudi Marko Mravlja, župan Občine Naklo. Oblekel je domiselno oblikovano majico tržiških ribičev s pomenljivim napisom *Polni revirji RD Tržič že od leta 1956*.

slovenskem merilu ugotavljamo, da je največji sovražnik za vode in ribe še vedno človek s svojimi nespametnimi posegi v vodotoke.« Omenil je načrtovanje novih hidroelektrarn (ena se obeta tudi na Savi v Globokem pri Radovljici!) in njihov kvarni vpliv na ribji živelj pa tudi težave z velikimi kormorani. »Vemo, da veliki kormoran ni več ogrožena ptičja vrsta in da nebrzdano pleni različne vrste rib.« Dodal je, da je ključno ohranjanje domorodnih ribjih vrst, med katerimi je izpostavil potočno postrv, donavsko podust in platnico. »A ribiči nismo črnogledi in to dokazujejo tudi člani

Marljivi Janez Čadež, gospodar RD Tržič, nam je poleg opisa tekočih dejavnosti v njihovi RD predstavil tudi mini kamp, ki bo k njim kmalu privabljal še dodatne obiskovalce. Za drevesi v ozadju bo stala tudi nova ribogojnica z letno prirejo od 20 do 30 ton postrvi.

Za izdajo dobitkov srečelova je skrbel Aleksander Petrovič. Tudi sami smo kupili dve in domov odnesli majici s kratkimi rokavi. »Sreča je opoteča, tako kot pri ribolovu,« je v smeđu dejal ribič Aleksander.

Na avgustovskem druženju s tržiškimi ribiči je bilo pestro. Slovesnemu delu je sledil sproščen ribiški piknik, kjer niso manjkale niti odlične pečene postrvi.

RD Tržič. S kakovostnim in vzornim delom so dosegli ogromno. V slovenskem merilu so ena najbolj organiziranih RD. Lasten ribogojni objekt je velika pridobitev za sedanje in prihodnje rodove ribičev,« je zaključil dr. Žaberl, se zahvalil članom in vodstvu RD ter jim podelil jubilejno listino.

Marko Mravlja, župan Občine Naklo, je ob visoki obletnici čestital vsem njenim članom. V imenu občine je izrazil hvaležnost za skrbno gospodarjenje, čistočo voda, njihovo pretočnost in ribji življ. Mravlja je omenil zadovoljstvo in veselje zaradi odličnega sodelovanja med občino in RD, ki traja že okroglo desetletje. Nagovor je sklenil z ugotovitvijo, da je tržiško območje z vidika ribiškega turizma iz leta v leto bolj prepoznavno.

O delu RD, njenih izzivih in ribogojstvu smo se pogovarjali z gospodarjem **Janezom Čadežem**. »Približno deset let nazaj je število članov strmo upadalo. Imeli smo jih le še okoli 140, danes pa jih imamo znova več kot 200. V vmesnem času smo veliko investirali, vlagali ribe, uredili smo tudi ribiški dom. V Žejah smo oblikovali ribnik za komercialni ribolov, vanj smo vlagali večje krape. Povečal se je obisk ribičev turistov, z njimi pa tudi finančna sredstva. Odkupili smo celotno zemljišče okoli ribiškega doma, kar je bil velik finančni zalogaj, pa tudi pomemben kapital za prihodnost.« Vesel je dobrega sodelovanja v delovni ekipi. Razlog, da je RD tako uspešna, je po njegovem v zadovoljstvu ribičev pri ribolovu. »Če bodo hodili na prazne vode, ne

Ob 60. obletnici RD Tržič so podelili tudi priznanja nekaterim zaslužnim članom. Znak za ribiške zasluge so prejeli Jure Bregant, Marjan Kodrič, Roman Markič, Marjan Markič, Matjaž Meglič, Omar Mizič, Aleksander Petrovič, Milan Pirc, Tomaž Pirš, Franc Ržen, Damjan Skumavc, Andrej Šabec, Matjaž Tirovič, Miran Zagradišnik in Anton Zupančič.

Z redom za ribiške zasluge III. stopnje so odlikovali Milorada Bajiča, Uroša Bajiča, Matijo Juvana, Milivoja Petroviča, Gorazda Pikca in Mojco Šabec Kalan. Odlikovanje red za ribiške zasluge II. stopnje so prejeli Tomaž Praprotnik, Red za ribiške zasluge I. stopnje pa Boris Černilec, Janez Finžgar, Adolf Kunstelj, Anton Markič, Branko Mervič, Janez Pintar, Janko Troha in Štefan Žizek.

bodo zadovoljni in bodo odšli drugam. Zvestih članov, ki so z nami tudi, ko časi niso najbolj rožnati, sicer ni veliko, se pa nanje lahko kot družina toliko bolj zanesemo.«

Glede posegov v vodotoke je dejal, da imajo z upravljavcem VGP Kranj dobre odnose. »Včasih so seveda potrebni kompromisi. Zavedamo se, da morajo biti določena dela ob in v vodi pač narejena, sicer je končna škoda lahko znatno večja. Tu odnese cesto, tam spodkoplje škarpo pa imamo vsi težave. Je pa veliko dela. Pri posegih v vodotoke poskrbimo za izlov in ustrezen nadzor.« Gospodar Janez je z mislimi in srcem povsem predan tržiški ribogojnici. »Nazadnje sem lovil kak mesec in pol nazaj, odšel sem na Savo. Zdajle imam polno drugega dela. Jeseni je čas za smukanje, nato pa je potrebno prebirati ikre, skrbeti ▶

Matija Trninič (na fotografiji s hčerko Tio) in njegov tast Rudolf Jutovec najraje muharita na Savi in Tržiški Bistrici. Lahko se pohvalita s številnimi ulovi prav lepih potočnic in šarenk. Prepričali smo ju, da sta nam zaupala tudi, s katerimi posnetki ličink najraje lovita.

za zarod, čistiti valilnike in tako naprej. Delo z ribami me veseli, vendar tudi na ribolov, zlasti v dobri družbi, ne pozabim kar tako!»

Na stojnici z dobitki srečelova je pomagal **Aleksander Petrovič**, ki je član RD Tržič že nekaj let. Najraje muhari na Savi. »Letos nisem kaj dosti lovil. Imam tri majhne otroke, zato sem ob prostih vikendih najraje z družino. Saj bo za ribolov še dovolj časa,« nam je dejal in dodal, da je dobro uro po začetku jubilejne prireditve ena od glavnih nagrad, med katerimi so bile meso odrasle srne, udarno kladivo, rolka, usnjeni natikači, lesen kipec, kolesarski nahrbtniki in električni muholovec, že odšla v roke srečnega dobitnika. Tudi sami smo v šali kupili dve srečki in domov odnesli majici s kratkimi rokavi. Vsaka srečka je bila, prav po ribiško, dobitna!

Za konec smo se pomešali še med obiskovalce in pri kosilu zmotili **Matijo Trniniča** s hčerko Tio ter njenega dedka **Rudolfa Jutovca**. Slednji je član RD Tržič že dobro desetletje. Najraje muhari na Savi in Tržiški

Tržiška Bistrica je v Dovžanovi soteski pravi biser za muharske sladokusce. V bistri vodi, ki se zelenkasto svetlika, živijo domorodne potočne postrvi, med katerimi ni malo trofejnih primerkov. Na fotografiji je tolmun pod znamenitim predorom barona Borna. Tam je sijajno ribolovno mesto, ki ga med obiskom nikar ne izpustite.

Pred ribiškimi domovi tržičkih ribičev v Žejah je ribnik, poln velikih krapov, amurjev, smučev in ščuk. V bližnjem gostinskem lokalu se boste lahko okrepčali, v sosednjem komercialnem ribniku pa nalovili vložnih šarenk.

Bistrici, za ribolov pa je navdušil tudi zeta Matijo. Med ribiško obarvanim klepetom sta nam zaupala nekaj uspešnih posnetkov ličink za ribolov na tržiški Savi in pokazala fotografije prav lepih ulovov postrvi iz njihovih revirjev. Med vsemi je kraljevala okoli 55 cm dolga potočna postrv čudovitih barv, ki sta jo uspela prelisčiti v znameniti Dovžanovi soteski. »S podivjano ribo sva imela kar nekaj dela, preden nama jo je uspelo varno zajeti v podmetalko,« sta še dodala tržiška muharja, s katerima smo se spoprijateljili.

Ribiška srečanja so vedno prijetna, še posebno tam, kjer vladata veselje in pozitivno vzdušje. Čas s tržiškimi ribiči je znova prehitro minil, a prav kmalu se bomo spet srečali ob katerem izmed njihovih zanimivih ribolovnih revirjev. Do takrat jim želimo dober prijem in iskrene čestitke ob visokem jubileju!

Nace Nouvel

0 muharskih vrvicah

Tokrat bomo nekaj pozornosti namenili muharskim vrvicam. Zadnja leta opažam, da precej muharjev o njih nima prav veliko znanja oziroma podatkov. Zato včasih nevede postanejo žrtev agresivnega oglaševanja največjih svetovnih družb, ki vedno znova polnijo tržišče z najnovejšimi in seveda »najboljšimi« izdelki. Posledica je lahko dejstvo, da naše najljubše in po navadi tudi dragocene palice ne delujejo ravno tako, kot bi si želeli. Obstaja namreč velika možnost, da je vrvica za naše specifične potrebe že na tržišču. V nadaljevanju se bomo zato seznanili z značilnostmi vrvic, primernih za posamezne razmere ter o njihovi uporabi in vzdrževanju.

Svet hitro postaja globalno tržišče in časi, ko smo izbirali zgolj med dvema ali tremi izdelovalci vrvic, so preteklost. Spletna prodaja dandanes omogoča veliko izdelovalcem neposreden stik s potrošnikom, ki s pridom izkoriščajo omenjeno možnost. Poleg tega nam vsak od njih ponuja zelo široko paleto različnih vrst vrvic in za marsikaterega muharja je odločitev, katero izbrati med njimi, pravi mali projekt. Pri izbiri vrvic zato najprej premislimo, kateri tip potrebujemo glede na plovnost. Prva izbira je torej, ali želimo plavajočo ali tonečo. Pri muharjenju na naših vodah največkrat potrebujemo plavajočo vrvico. Skupna značilnost takih je, da plavajo na vodni površini in so zato po navadi rahlo debelejše in bolj živih barv od preostalih tipov. Ker imajo muharice praviloma označeno številko (težo) vrvic, za katero so namenjene, se mnogi ne zavedajo, da gre pri tem zgolj za izdelovalčevo priporočilo. Pogosto se dogaja, da je za specifične razmere ribolova bolje uporabiti en razred (ali pa včasih celo dva) lažje oz. težje vrvico. Če se izkaže potreba po prilagoditvi, se muharji največkrat poslužujejo težjih pri ribolovu s plavajočo vrvico in uporabljajo lažje od priporočenih pri ribolovih s tonečimi.

Pri ribolovu na manjših rečicah in potokih npr. je potrebno takojšnje delovanje palice, saj mečemo le nekaj metrov vrvic in predvrvico. Po navadi se palice, še posebno zdaj, ko so v modi hitre akcije, z nazivno težo vrvic na kratki razdalji ne »naložijo« dovolj. Imamo občutek, da vrvica ne deluje in da jo palica nekako prehiteva. Ritem metanja je treba prilagoditi in povečati silo, da lahko dosežemo cilj. Temu se lahko izognemo z uporabo za en razred težje vrvic. Če večinoma muharimo v takšnih razmerah, je smiselno že na samem začetku razmisliti o nakupu težje vrvic, saj se lahko v nasprotnem primeru naš hobi precej podraži, manj primerne vrvic pa se začnejo kopičiti v omarah. Zato je najbolje palico preizkusiti z različnimi vrvicami, ki si jih izposodimo od prijateljev ali drugače. V zahtevnih razmerah, na primer v nizkih in bistrskih vodah, si lahko pomagamo z lažjimi vrvicami, še posebno, če uporabljamo palice srednje akcije. Omenjene se tu najbolje izkažejo. Posebne vrvic za zahtevnejše razmere so ponavadi tudi mehkejše in primerne za nežne in natančne predložke.

Ne pozabimo, da posamezniku lahko ustreza nekaj popolnoma drugega kot nam in vedno najprej prislunimo notranjemu občutku, šele nato prepričevanju kolegov ter seveda izdelovalcev. Obstajajo tudi vrvic, ki imajo težo premaknjeno naprej in pomagajo hitrejšim palicam, da postanejo udobnejše za metanje in pri ribolovu na blizu. Težava slednjih je potem ribolov na daljših razdaljah, kjer je bolje vrvico »izstreliti« daleč, kot pa klasično nabirati v zraku in položiti, saj na večjih razdaljah palico zopet preveč obremenijo.

Pri ribolovih, kjer je treba nenehno metati daleč, je zadeva ravno nasprotna. Vrvica, ki ribolov na blizu naredi udoben, lahko pri dolgih metih praktično odpove. Veliko bolj se to odraža pri palicah srednje akcije in malo manj pri hitrejših. Na določeni dolžini lahko vrvica palico preveč obremenijo, rezultat pa je čezmerno krivljenje in izguba moči. Zato za muharjenje na večjih razdaljah lahko uporabljamo za en razred lažjo vrvico od priporočene. Za ribolov na daleč so vrvic tudi malo trše, saj na tak način bolje prenašajo energijo.

Toneče vrvic so po navadi opremljene z volframovim prahom in temu primerno tanjše in težje in tudi manj vpadljivih barv. Pri ribolovu z njimi se bolje izkažejo hitrejši tipi palic. Kadar lovimo s tonečimi vrvicami in na večjih razdaljah, lahko uporabljamo tudi do dve številki lažje vrvic. Meti so še vedno dokaj enostavni, saj so vrvic primerno obtežene, veliko bolje pa lahko vodimo muho na razdalji in se tudi dovolj hitro odzivamo ob prijemu.

Precej staro je tudi vprašanje, ali je barva vrvic pomembna ali ne. Načeloma imajo živobarvne vrvic prednost v tem, da jih dobro vidimo. Za marsikoga pa je ravno ta lastnost njihova največja slabost. Izdelovalci na srečo upoštevajo obe mnenji in preostane nam le odločitev. Prozorne vrvic se od običajnih razlikujejo v tem, da imajo jedro iz najlona in ne iz pletenih vlaken. Še vedno so resnično prozorne večinoma le počasi toneče, saj so zaradi delcev, ki so nujno potrebni, da vrvica plava, vsaj rahlo mlečne. Nežnejše mete pri lovu plašnih rib lahko dosežemo že z uporabo primerno daljših predvrvic.

Zadnja leta je zanimiva novost vrvica Wulff Ambush, ki omogoča mete, ki so bili sicer bolj ali manj rezervirani za ribo-

lov z dvoročnimi palicami. Uporabljajo jo na enoročnih palicah (najbolje kar v priporočeni teži enoročne), in sicer v primerih, ko nimamo prostora za običajni met nad glavo. Omogoča mete, kot so enostavni kolutni, enojni in dvojni Spey, Switch, Skagit in Scandi. Zelo primerna je ob višjih vodostajih na ne prevelikih rekah, kadar zadaj nimamo prostora in ne moremo globoko v vodo. Slabost te vrvic je, da za lov z njo potrebujemo nekoliko večje kolesce kot sicer.

Prav tako zanimiva in uporabna novost je zelo tanka vrvica Sunray micro thin Jeremy Lucas, ki je razveselila predvsem mnoge tekmovalce v lovu rib z umetno muho in vse tiste, ki radi lovijo z ličinko na češki oz. francoski način. Omogoča namreč omenjeno ličinkarjenje in tudi mete suhih muh. Je pa nekoliko slabše plovna in jo je priporočljivo občasno namazati.

Tako smo prišli do pomembnega dela sestavka o vrvicah, ki zadeva vzdrževanje. Najpomembnejši dejavnik pri muharskih vrvicah je temperatura. Že ob nakupu vrvic imamo možnost izbire med takimi za toplejše ali hladnejše razmere. Po navadi ni večjih težav, lahko pa nastanejo v skrajnih primerih, kot je ribolov v tropih ali zimski ribolov na jeklenoglavke oz. sulca. Takrat lahko neprimerna vrvica popolnoma odpove. Najbolje je, da je vrvica (običajna za sladkovodno muharjenje) zunaj izrednih temperaturnih razmer, če pa lahko izbiramo, je bolje, da je na hladnem. Najbolj nevarne so visoke poletne temperature v avtomobilu. Kolesce naj bo v ovitku in vse skupaj stran od neposredne sončne svetlobe. S krpo in blagim detergentom jo lahko občasno očistimo trdnih in prašnih delcev ter takoj za tem namažemo z ustrezno mastjo. Po vsakem ribolovu je priporočljivo uporabljeno vrvico spustiti na vodno gladino brez muhe, da jo brez torzijskih obremenitev lepo narahlo navijemo na kolesce. Zunaj sezone lahko vrvic navijemo na kolute z večjim premerom ter postavimo na hladno in temno mesto.

Muharskim vrvicam je priporočljivo nameniti dovolj časa in pozornosti, saj lahko v najslabšem primeru spremenijo naš konjiček v pravo moro. Pri izbiri raje kot blagovno znamko ali priporočila znancev upoštevajmo, kaj nam najbolj ustreza.

Tomaž Modic

Razpis za delovno mesto POSLOVNI TAJNIK RZS

Ribiška zveza Slovenije išče motivirane, natančne in komunikativne osebe za prosto delovno mesto **poslovni tajnik**.

Delo zajema:

- opravljanje administrativnih nalog za organe in delovna telesa RZS, vključno s pisanjem vabil in zapisnikov sej,
- opravljanje administrativnih nalog, povezanih z izobraževalnimi oblikami, ki jih organizira ali izvaja RZS,
- opravljanje nalog sprejemno-informacijske pisarne RZS,
- urejanje in vodenje evidenc, ki so v pristojnosti RZS,
- opravljanje nalog sprejema in odprave pošte,
- tekoče urejanje dokumentarnega in arhivskega gradiva RZS,
- vodenje in urejanje knjižnice RZS,
- spremljanje in vodenje evidence prisotnosti uslužbencev strokovne službe,
- pisanje spričeval, diplom in priznanj, ki jih podeljuje RZS,
- vodenje evidenc funkcionarjev in članov organov ter delovnih teles RZS,
- usklajevanje postopkov glede izdaje ribiških izkaznic,
- vodenje blagajniškega poslovanja,
- skrb za nabavo in evidenco pisarniškega materiala, prevzem in prodajo blaga,
- opravljanje drugih nalog po odredbi sekretarja ali predsednika RZS.

Od prijavljenih kandidatov pričakujemo:

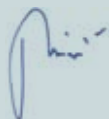
- VI./1 ali VI./2. stopnjo izobrazbe (višjo strokovno izobrazbo administrativne, upravne ali ekonomske smeri) ali V. stopnjo z omejitvijo napredovanja in izplačil,
- tri leta delovnih izkušenj na primerljivih delovnih mestih,
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika,
- poznavanje uporabniških programov v okolju Windows,
- vozniško dovoljenje B kategorije,
- komunikativnost in poznavanje dela s strankami,
- natančnost in vestnost pri delu,
- dodatno funkcionalno znanje: ribiški izpit (če ga kandidat nima, ga bo lahko opravil v roku šestih mesecev po podpisu pogodbe o delovnem razmerju).

Nudimo vam:

- zaposlitev za nedoločen čas po trimesečnem poskusnem delu,
- možnost napredovanja na delovnem mestu.

Vsi zainteresirani kandidati/-tke, ki izpolnjujejo navedene pogoje, lahko pošljejo prijavo z življenjepisom in dokazili za izpolnjevanje pogojev do 20. oktobra 2016 na elektronski naslov: info.rzs@ribiska-zveza.si ali po klasični pošti na: Ribiška zveza Slovenije, Tržaška cesta 134, 1000 Ljubljana. Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje do 30. novembra 2016.

Dr. Miroslav ŽABERL,
predsednik RZS

Marjan Korže (1948–2015)

Člani RD Majšperk smo se sredi julija letos za vedno poslovili od svojega dolgoletnega zaslužnega in spoštovanega člana Marjana Koržeta.

Že kot otrok je vzljubil reko Dravinjo, ob kateri je rasel in spoznaval lepote narave, ko je pri ribolovu spremljal svojega očeta, prekaljenega ribiča. Kljub delu na terenu se je že davnega leta 1974 včlanil v vrste RD Majšperk, kateri je ostal zvest vse do svoje prerane smrti. Preživljanje prostih trenutkov ob vodi ga je pomirjalo in polnilo z energijo. Med ribiči je bil zelo priljubljen, saj je vedno prinašal vedrino in dobro razpoloženje, naj je bilo to ob ribiškem domu, za katerega je skrbel skupaj sinom Robertom in snaho Brigito, na delovni akciji ali ribiškem tekmovanju. Poleg aktivnosti na vseh področjih dela v RD je Marjan od leta 2009 opravljal funkcijo člana njenega nadzornega odbora.

Za svoje zasluge v ribištvu je prejel več društvenih priznanj RD Majšperk, Ribiška zveza Slovenije pa mu je podelila red za ribiške zasluge III. in II. stopnje, ki ga je prejel pred dvema letoma.

Ko nam je pred nedavnim zaupal svoje zdravstvene težave, smo njegovi številni prijatelji iskreno upali, da bo bolezen uspešno premagal. Usoda je žal hotela drugače in ga je za vedno iztrgala iz naših vrst. Težko je slovo od našega zaslužnega društvenega tovariša, prijatelja in človeka, ki smo ga spoštovali in imeli radi. Čeprav ga ni več v naših vrstah, bo v mislih ostal z nami. Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

Člani RD Majšperk

Evgen Vida (1951–2015)

Nepričakovano nas je zapustil dolgoletni član, funkcionar RD Lendava, vodja računovodstva RD ter uspešen ribič in borec za čisto okolje.

Član naše družine je postal leta 1976 ter se aktivno vključil v delo Temeljne enote Petišovci. Posebno je bil uspešen pri vodenju financ pri gradnji ribiškega doma v Lendavi.

Neizmerna ljubezen do rib, ribolova in čiste narave ga je zapisala v naša srca in spomine.

Še zadnjič se mu za vse, kar je storil za našo RD, in za skupaj preživeta leta iskreno zahvaljujemo in se poklanjamo njegovemu spominu.

RD Lendava

Ribji brodet in postrv s parmezanom

Ribji brodet je ena od zelo priljubljenih in okusnih ribjih jedi. Večinoma ga pripravljamo iz morskih rib in morskih sadežev, redkeje iz sladkovodnih rib. Receptov za pripravo brodetja je zelo veliko. Vsak kuhar doda nekaj svojega. Tudi Gojko ima svoj recept, ki ga je zaupal bralcem glasila Ribič. Toplo vam priporočam, da ga preskusite in spoznali boste, da je mogoče zelo okusen brodet pripraviti tudi iz sladkovodnih rib. Poleg brodetja iz sladkovodnih rib vam predstavljamo še pripravo pečene ribe s parmezanom.

Brodet iz sladkovodnih rib na Gojčev način

Za pripravo brodetja za šest oseb potrebujemo:

- 2 kg očiščenih rib; dobro je, da so ribe različnih vrst (krap, ščuka, som in druge vrste)
- 1,5 l ribje osnove iz ribjih glav in obrezkov rib,
- 10 dag rumene čebule,
- 15 dag rdeče čebule,
- 10 dag stebelne zelene,
- 15 dag korenja,
- 10 dag peteršiljeve korenine,
- 5 dag peteršilja – zelenje,
- 8 dag česna,
- 8 dag črnih oliv brez koščic,
- 8 dag kaper,
- 6 dag slanah inčunov,
- 25 dag paradižnika pelati,
- 30 dag paradižnika češnjevca
- sok treh limon,
- 0,5 l belega suhega vina,
- 0,5 l oljčnega olja,
- ena velika žlica paradižnikove mezge
- prekajena paprika v prahu – po okusu
- dva lovorova lista
- sol
- poper
- vinski kis – po potrebi

Obe vrsti čebule narežemo na kockice in dušimo na oljčnem olju, dodamo na drobne koščke narezano stebelno zeleno, naribano korenje in peteršiljevo korenino, dušimo naprej ter dodamo malo ribje osnove in dva lovorova lista. Vse skupaj kuhamo deset minut.

V mešalnik damo olive, kapre, inčune, peteršiljeve liste ter česen. Dodamo malo ribje osnove in zmikamo. Pripravljeno maso dodamo v posodo k dušeni zelenjavi, posolimo, popopravimo, dodamo prekajeno papriko in kuhamo. Dodamo še sesekljane pelate, prerezane češnjevece in žlico paradižnikove mezge. Ribe narežemo

Brodet iz sladkovodnih rib na Gojčev način

na kotlete, posolimo in pokapamo z limoninim sokom. Kotlete potopimo v omako tako, da so z njo prekriti. Vse skupaj počasi kuhamo na zmernem ognju eno uro in po občutku dolivamo ribjo osnovo, belo suho vino in limonin sok. Omaka mora biti srednje gosta, po potrebi jo lahko še začинimo. Če se nam zdi preveč sladka, ji dodamo malo kisa, če je preveč kislja, pa malo sladkorja.

Ob brodetu postrežemo polento, ki jo skuhamo v ribji osnovi. Ne sme biti preveč gosta. Vanjo vmešamo parmezan in zdrobljena zelišča.

Ob jedi priporočamo modri burgundec.

Pečena riba s parmezanom

Pečena riba s parmezanom

Za pripravo jedi za štiri osebe potrebujemo:

- štiri porcijske ribe (30 do 40 dag na osebo),
- sok ene limone,
- 12 rezin za prepečenece,
- 10 dag rdeče čebule,
- 10 dag sveže paprike,
- 15 dag česna,
- šopek peteršilja,
- šopek drobnjaka,
- 12 dag parmezana,
- štiri žlice kisle smetane,
- 0,5 l oljčnega olja,
- limonino lupino dveh neškropljenih limon,
- papriko v prahu,
- sol,
- poper.

Ribe očistimo in jim porežemo plavuti. Po dolžini jih zarežemo do polovice, posolimo, popopravimo in pokapamo z limoninim sokom.

Rezinam za prepečenece odrežemo skorjo in jih damo v sekljalnik ter sesekljamo, da nastanejo drobtine.

V sekljalniku sesekljamo čebulo, česen, peteršilj, svežo papriko ter dodamo še papriko v prahu, kisljo smetano in parmezan. Dodamo drobtine, nasekljamo limonino lupino in sol ter dobro premešamo.

Ribe damo v pekač in jih do polovice spečemo. Nato jih premažemo z maso iz parmezana in smetane ter jih damo nazaj v pečico še za 15 do 20 minut (odvisno od velikosti ribe) na 180 °C.

Zraven postrežemo pečen krompir, začinjen s timijanom in lovorovim listom. Ob jedi priporočamo suho belo vino iz Goriških brd ali Vipavske doline.

Borut Jerše

Rusalke (foto anja)